

Literatūra

RAŠTIJA
MENAS
MOKSLAS

NR. 310

CHICAGOS LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJOS LEIDINYS

XII METAI

DR. ALG. MARGERIS

Angliškieji skoliniai ir jų atsiradimas

Skolinių žodyno įvadas

1.

Pirmiausia tenka tarti keletą žodžių apie priežastis, dėl kurių angliškieji skoliniai (lietuviškai angliški žodžiai) atsirado, prigijo ir klestėjo Amerikos lietuvių kalboj, tarsi jie būtų buvę jų kalbos tikri sūnūs ar dukros. Bet iš tikrųjų jie buvo tik posūniai ar podukros, ir visi lietuvių kalbai visai svetimi, šalti, dažnai nė kiek nereikalingi, net kenksmingi, nes jie stelbė, menkino ir teršė gražią (daug gražesnę už angliškąją) lietuvių kalbą.

Neturėjimas lietuviškų žodžių angliškiesiems pavadinti, rodos, bus pati būtinausia bei neišvengiamiausia priežastis, dėl kurios Amerikos lietuviai pradėjo angliškus žodžius lietuvininti bei angliškąsias svetimybės bei skolinius gaminti. Tam ryškiai pailiustruoti imkime keletą pavyzdžių — sulietuvinintu ar tik aplietuvinintu angliškų žodžių. Pirmiausia *overauzės* (overalls, tark *overolz*), kurias jie turėjo dėvėti iš pirmos sunkaus darbo dienos. Lietuviško žodžio jie joms pavadinti neturėjo; ne tik tai neturėjo, bet lietuvių kalboj tokio žodžio ir visai nebuvo. Tai jie ir pradėjo jas vadinti *overauzėmis*. Namuose tada buvo vartojamos žibalinės lempos arba dujų žibintai, kurie turėjo tam tikrą sietelį, angliškai vadinamą mantle (tark *mentel*). O Lietuvoje nebuvo jo nei matę, nei girdėję; taigi, lietuviško jam pavadinimo visai nežinojo, todėl ir pradėjo jį vadinti *meñteliu* (*meñtelis*). Įmonėse, kur jie dirbo, taipgi prie geležinkelio, pagaliau ir didelių namų, kur jie dirbo vartininkais, labai dažnai teko jiems susidurti su tam tikru matavimo įrankiu (matu, saiku), kuris angliškai buvo vadinamas gauge, arba gage (tark abudu *gėdž*). Tikro lietuviško pavadinimo jam neturėjo, o "miera" buvo svėtima ir nešiltesnė už anglišką gauge, gage, tai ir pradėjo jį vadinti *gėčium* (*gėčius*, *gėčis*). Daug jų dirbo Pensilvanijos anglies kasyklose, kur reikėjo anglių sprogdinti. Tam sprogimui gauti būtinai reikėjo vartoti fuse (tark *fiūz*), kuriam tikro lietuviško pavadinimo nežinojo, tai, galvos dėl to nesukdami, sakė *fiūzas*, ir baigta. Ir tokių angliškų žodžių, kuriems lietuviškai pavadinti nebuvo terminų (o jeigu ir buvo, tai jų nei girdėta, nei žinota), buvo daug. Ir jie visi buvo aplietuvininti arba ir visai smarkiai sulietuvininti, vadinasi, paversti lietuviškai angliškais žodžiais. Bet tai buvo daroma ne iš lietuvių kalbos neigimo, svetimybų svetimam krašte greito pamėgimo ar tikrai lengvo pasidavimo užgaidoms, bet tik iš būtino, neišvengiamo reikalo: neturėjimo arba nežinojimo lietuviškų pavadinimų.

Tačiau tas reikalas ne visada buvo būtinas, nes daugeliu atvejų jis buvo išvengiamas, tik, žinoma, nevengiamas. Pvz. pusbačius (tada tik čeverykus) ir aulinius batūs (tada tik čebatus) jie pradėjo vadinti *šiūsais* (shoes, tark *šiūz*) ir *būcais* (boots — *būts*), namus — *auza* (house — *haus*), virtuvę — *kičinu* (kitchen — *kičen*), kumpį — *emė* (ham — *hem*), pyragaitį — *kėksu* (cake — *kėk*) ir t. t. Čia jau būtino reikalo visai nebuvo (kaip pvz. su tomis overauzėmis) nes pakankamai turėta ir lietuviškų pavadinimų. Tiesa, jie buvo maišyti — tikri ir netikri, kaip antai: batai, čebatai ir čeverykai; namai, troba, pirkia ir stuba, gryčia, bakužė; virtuvė ir kuknia kumpis ir šinka ir kt. Ir jie, nežinodami tikrai, kurie žodžiai yra tikrai lietuviški, kurie ne, visus pastūmė į šalį ir be jokio kalbinio sąžinės graužimo vartojo tik *šiūsus*, *auzą*, *kičiną* (į) ir *emę*. Juk taip trumpa, lengva ir aišku! Ir kam vartoti maišytus pavadinimus, nežinant gerai, ar jie tikrai lietuviški ar ne, kada nauji pavadinimai nė kiek nemašyti ir nė kiek neabejotini: trumpi, aiškūs ir parankūs. Ir tik todėl šitų svetimybų vartotojus dar galima šiaip taip pateisinti, jiems dovantoti už kalbines nuodėmes, nes juk čeverykai, stuba, kuknia, šinka ir pyragaičiai vargu ar kiek nors geresni bei gražesni žodžiai už *šiūsus*, *auzą*, *kičiną*, *emę* ir *kėksus*. Svarbiausia, kad pastarieji, išskyrus *kičiną*, yra trumpesni, taigi ir ištarti lengvesni. O juk žmogus nebūtų žmogus, jei jis neieškotų lengvesnių kelių...

Visai kitaip betgi yra su tais angliškais žodžiais, kuriems turėta tikrų (be jokių svetimų priemaišų), gražių ir visiems žinomų lietuviškų pavadinimų. Pvz. alus, kuris tuoj pradėta vadinti *býru* (beer, tark *byr*), krautuvė — *štóru* (store — *stor*), dirbtuvė — *šapà* (shop — *šap*), tikrai, tikras — *šiūr* (sure — *šiur*), mėgstu, myliu, patinka — *laikinu* (I like — *ai laik*), bėgu — *rūninu* (I run — *ai ran*) ir t. t. Čia jau aišku kaip die-

M. ŠILEIKIS — Prieplauka

na, kad šitiems angliškiems terminams per akis turėta grynai lietuviškų ir visiems gerai suprantamų nemašytų žodžių. Tai kam svetimi, kam skoliniai, kam žargonas? Aišku, jog tik patenkinti savo užgaidoms — kvailoms ar piktoms, bet vis tiek tik užgaidoms (kaprizams). Ir išvesti čia kitaip, rodos, negalima, kaip tik taip, kad žmogaus polinkiai be atlaidos gundo ir veda jį ne tiktai prie gerų ir jam reikalingų dalykų, daiktų ir veiksmų, bet ir blogų, visai nereikalingų, net kenksmingų ir pragaištingų. Juk šitie sudarkyti angliški žodžiai nė kiek nepakėlė dvasinės jų (lietuvių) kultūros, nė kiek nepraturtino ir medžiaginių jų išteklių, nė kiek! O vis dėlto jie nesigailėjo jiems vietos nei savo sielose, nei širdy, ir vartojo jie juos net iki grabo lentos. Taip darė senieji A. lietuviai, kurie jau išmirę, taip daro dar gyvenantieji, taip daro net ir tie, kurie tik prieš keletą metų čia atvažiavo iš nepriklausomos Lietuvos, turinčios lietuvišką valdžią, spaudą, pradžios mokyklas, gimnazijas ir universitetą, kur viskas dėstoma lietuvių kalba! Čia jau ir seniems, ir naujiems A. lietuviams dovantoti negalima, oi ne! Ir reikia prašyti seną lietuvių dievulį Perkūną, kad jis paskatintų savo mieląsias vaidilutes, idant jos rūpestingiau ir aistringiau kurstytų šventą lietuvišką ugnelę, ypač jau kalbinę, jų sielose ir širdyse...

2.

Tarę keletą žodžių apie priežastis, dėl kurių Amerikos lietuviai gaminosi lietuviškai angliškus žodžius, dabar pasakysime, kodėl toks nelemtas, toks nedėkingas ir pragaištingas lietuvių kalbai darbas buvo varomas. Bet visų pirmiausia dar keletą žodžių ir apie priežastingumą, kuris vertė ateivius tik taip, o ne kitaip daryti.

Atvažiavęs į svetimą kraštą, žmogus pasijunta lyg nebylys — negali susišnekėti. Ir sunkiausia tiems, kurie tik vieną kalbą temoka. O lietuviai, kurių šimtai tūkstančių atvažiavo į Ameriką, retas kuris temokėjo kitą kalbą be savosios, arba jei ir mokėjo vieną kitą slavų kalbą, tai ji buvo taip jau tolimą anglų kalbai, kaip ir lietuviškoji. Ir jis pasijuto, tartum būtų be kalbos padargų ir jėgų pasakyti tai, ką jis nori ir turi pasakyti. O juk pasakyti būtinai reikėjo, ypač prie darbo, kur jis turėjo suprasti užvaizdo reikalavimus. Ir jis pradėjo naujos kalbos mokytis iš pirštų, nes prievaizdas, vadindamas daiktus ir veiksmus angliškai, rodė juos jam pirštais. Ir tik tokiu būdu jų reikšmę jis tesuprato, galvon dėjo, žinoma, kartu su ištartu jam žodžiu, ir stengėsi atsiminti, kad ryto metą jau sugebėtų pasakyti tą žodį ir be pirštų magijos.

Tai tokia buvo jo pradžia — pirmieji žingsniai naujai kalbai pramokti. Jokio vadovėlio, jokio patarimo ar paaiškinimo, kaip reikia taisyklingai žodį tarti ir jo reikšmes (nes juk labai daug žodžių yra daugiareikšmių) suprasti, jis negavo. Visa jo anglų kalbos mokykla buvo jo klausos ir kalbos padargai. Ir juo klausia buvo aštresnė ir stipresnė, juo greičiau jis žodį pagavo, tikrą jo tartį savo galvon susidėjo ir ją vartojo angliškai kalbėdamas. Ir juo jo kalbos organai buvo jautresni ir lankstesni, juo geriau jis išmoko angliškus žodžius tarti taip, kaip juos taria čia buviai. Ir buvo tokių, net ir nevisai jaunų atvažiavusių, kurie išmoko taip gražiai ang-

(Tąsa 2-me psl.)

liškus žodžius tarti, kad sunku buvo juos atskirti nuo tikrųjų amerikiečių. Bet jų buvo labai nedaug, nes daugumas tarė juos lietuviškai, ne amerikietišškai, su visais lietuviškos tarties atspalviais. O labiausiai, žinoma, dėl to, kad, kaip paprastai A. lietuvių pasakoma: "Mes, lietuviai, šnekame per gerklę, o amerikona! varo pro nosį". Ir dar jie priduria: "Jei nori kalbėti, kaip tikras amerikonas, tai spausk pro nosį". Ir kurie smagiau "spaudė pro nosį", tie gražesne bei tikslesne tartimi (akcentu) kalbėjo.

Taip ir pramoko jie angliškos kalbos ne iš knygos, ne iš vadovėlio ar gramatikos, bet tik iš vieno garsų, kuriuos girdėjo kas dieną, ypač darbe, prie baro, šaligatvy ir visur, kur tik buvo girdima anglų kalba.

Ne visi teišlaikė savo galvoj tuos garsus ir pačius žodžius tikrus — taigi ir tarti, ir žodi visai angliška. Daug jų dėjosi į galvą savotiškai, ir, žinoma, jie išėjo savotiški. Pvz. anglišką žodį overalls (tark *overolz*), kurį jau iš pirmos dienos jie girdėjo, kada jų giminės ar draugai nusivedė juos į krautuvę nupirkti jiems šito būtino juodam darbui drabužio, jie net nemėgino tarti grynai amerikietišškai, nes iš pat pradžių girdėjo jį tariant daug daugiau lietuviškai nei amerikietišškai. Juk jų giminės ar draugai sakė tik *overauzės*, ne *overolz*, kaip tikrai angliška sakoma. Ir žodis su lietuviška galūne ir tartimi greičiau ir pastoviau pasiliko jų atmintyje, nei jis būtų pasilikęs be tos galūnės ir tarties. O pamatę, kad jiems geriau sekasi vartoti sulietuvintą anglišką žodį, negu nesulietuvintą, vartojo jį dažnai ir su pamėgimu, visai nepagalvodami, kad vartoja svetimybę, skolinį — žargoną. Tačiau ne tik tai galūnės jie išmoko prie angliško žodžių pridurti, bet ir priešdėlius pridėti, vadinasi, vieniems anglų kalbos žodžiams davė lietuvišką uodegą, kitiems — galvą, o dar kitus suplakė krūvon po du, tris ar net ir keturis, ir visą tą žodinę mišrainę vienu žodžiu tarė. Tik jau nereikia manyti, kad jie čia ką nors nepaprasto bei originalaus sukūrė; visai ne: jie darė tai, ką jau seniai seniai darė amerikiečiai, kurie rašo 2, 3 ar 4 žodžius o taria tik vieną (žr. kitos pastraipos galą).

Štai ir pavyzdžiai. Išmokę žodį *fiksyti* (to fix, tark *tiū fiks*), pasidarė iš jo *pafiksyti*, *sufiksyti* ir *prifiksyti*, o iš *pentuoti* (to paint — *tiū pėnt*) — *nupentuoti*, *išpentuoti*, *papantuoti* (sakoma ir *nupėntyti*, *išpėntyti*, *papėntyti*) ir t. t. Bet daug daugiau jie pridūrė lietuviškų galūnių, negu pridėjo priešdėlių. Štai: *boisas* (boy, tark *boi*), *auzà* (house — *haus*), *šiūsai* (shoes — *šiūs*), *beibė* (baby, babe — *beibi*), *strjtas* (street — *stryt*), *saidvakas* (sidewalk — *saidvuok*), *džiābas* (job — *džiab*), *siūtas* (suit — *siūt*), *overkotas*, *overkutis* (overcoat — *overkot*), *forničei*, *fornišei*, *furničei*, *furnišei* (furniture, furnishings — *forničiur*, *fornišingz*); *laikinu* (I like — *ai laik*), *fjlinu* (I feel — *ai fyl*), *drāvinu* (I drive — *ai draiv*), *kvi-tinu* (I quit — *ai kvit*), *trājinu* (I try — *ai trai*) ir d. kt. Toliau: *bārberšapė* (barber shop — *barber šap*), *aiskrymas* (ice cream — *ais krym*), *dacōl* (that is all — *dēt* (*diat*) iz ol), *dacit* (that is it — *dēt* (*diat*) iz it), *diūnō* (I do not know — *ai diū nat no*), *vacemēre*, *vacamāru* (what is the matter — *vat iz di* (*da*) meter) ir t. t.

Taigi matome, kad buvo lietuvinami angliški žodžiai jiems duodant, iš jų atimant ir po kelis į krūvą suplakant.

Daug žodžių jie įbruko į savo kalbą be jokių priedų, be jokių suplakimų, tik kuriuos-ne-kuriuos truputį apkarpydami. Pvz.: *šiūr* (sure, tark *šiur*), *jės* (yes — *jes*), *nō* (no — *no*), *gzi* (easy — *gyzi*), *nāis* (niece — *nais*), *djūd* (deed — *djd*), *dēdi* (daddy — *dedi*), *dēndi* (dandy — *dendi*), *brōk* (broke — *brok*), *ēl* (hell — *hėl*), *ēl* (ale — *ėl*) ir kt.

O nieko nežinodami apie angliško žodžių raidžiavimą ir rašybą bei gramatiką, vartojo juos tik iš lūpų, tik iš tarties, arba fonetikos, ne iš kilmės, arba etimologijos. Taigi ir angliškosios rašybos, kuri beveik labai retai kada tepasuka į fonetikos takelius, jie visai nepaisė ir nežinojo. Tokiu būdu net ir tuos žodžius, kurie turi visai skirtingą reikšmę, jie drožė iš ausies, visai nežiūrėdami, ar tie žodžiai išeina skirtingi ir tikri, ar ne. Ir štai porą tokių žodžių keliame aikštėn: *chance* (tark *čens*) ir *change* (tark *čėndž*) jie visada tarė tik *čėnčius*, ir su tuo vienu *čėnčium* pasakė reikšmę *chance*, kada jos reikėjo, ir reikšmę *change*, kada anos reikėjo. Jie čia iš tikrųjų taupė laiką ir pastangas, tarsi jau būtų kietai įgudę amerikoniškai mylėti ir aukštinti šūkį "laikas yra pinigai".

Tepaisydami garsų, o ne gramatikos, rašybos ar žodžių kilmės, jie tarė: *forničei*, *lōjerei*, *djylerei*, *gėngsteri*, *burdingiērei*, *politikiērei*, *strjtkarei* ir t. t.; *kvityti*, *drāivyti*, *rūnyti* (runinu ir runiju), *išvinyti*, *praspeñdyti*, *laikyti*; *saliūnykas* *drugštornykas*, *špikjžnykė*. Kaip matome, *ia* jie visai netaria; o kad tokiais atvejais rašoma lietuvių kalbos gramatikoje *ia*, ne *e*, tai bene jiems galvoj, nes jie tos gramatikos visai nežinojo. Bet, antra vertus, jei ir būtų žinoję, tai vargu būtų balsio *a* garsą tokiuose žodžiuose, kaip *gėngsteriai*, *burdingiēriai* etc. vartoję, nes juk nuo mažų dienų buvo įpratę tarti panelei (vienaskaitos naudinininko lytis) ir berneliai (daugiskaitos vardininko lytis) ir berneliai (daugiskaitos vardininko lytis) visai lygiai, vadinasi, *ei*, be jokių balsio *a* garsinių atspalvių, nors ir rašoma vienur *ei*, o kitur *iai*. Bet kas gi jiems galvoj, kaip ten buvo rašoma, kad didelis daugumas jų nei skaityti,

nei rašyti nemokėjo. Jiems svarbu buvo tik kaip tariama. Ir štai kodėl žodyne rašoma *e* vietoje *ia*. Žinoma, ne visur, nes yra žodžių, kurie tariami *ia*, ne *e*, pvz. *Džiānas*, *džiābas* *džiāzas*. Bendrai sakant, žodyne laikomasi kalbos liaudies, kuri daugiau žiūri teisingo tarimo negu teisingos rašybos. Tą patį reikia pasakyti ir apie balsio *y* tarimą. Taigi rašoma *kvityti* (kvitinu, kvitino, kvitinti), *drāivyti* (draivinu, draivino, draivinti), *praspeñdyti* (praspėndinu, praspėndino, praspėndinti), *išvinyti* (išvininu, išvinino, išvininti), *laikyti* (laikinu, laikino, laikinti) ir t. t. Aišku, jog reikėtų rašyti su *in*; bet kad žmonės *in* netaria, taria *y*; o todėl ir rašoma žodyne *y*. Pagaliau dar yra žodžių, nors ir labai nedaug, kaip pvz. *saliūnykas*, *drugštornykas*, *špikjžnykė*, kuriuos bendrinėje kalboje reikėtų rašyti *saliūninkas*, *drugštorninkas*, *špikjžninkė*; bet aš girdėjau juos tariant *y*, todėl žodyne rašoma *y*, kur reikia *in*. Ir iš tikrųjų, jei žodyne būtų rašoma *kvitinti*, *gėngsteriai*, *saliūninkas*, tai būtų neigiama gyvoji bei tikroji žmonių tartis, nes jie kuone visada taria tik *kvityti*, *gėngsteri*, *saliūnykas*.

Daug žodžių, nevienodai tariamų, teko sudėti į antraštines žodyno vietas ir kartu į tinkamus jiems sakinius (pavyzdžius). Štai kai kurie tų žodžių: *forničei* *fornišei*, *furničei* *furnišei*; *frōntruimis* *frūntruimis*, *prūntruimis* *pruntinis*; *draiverj* *drāiveris*; *džiōdžė* *džiōdžius*; *fānės* *fōnės*, *fūnės* *pūnės*; *fājermōnas* *fājarmonas*. Be to, raidė *f* dažnai pakeičiama raide *p*, taigi: *fifti-fifti* — *pipti-pipti*, *difrencas* — *diprencas*, *feikeris* — *peikeris*, *fikseris* — *pikseris*. *H* garsą labai retas kuris teišlaiko, o todėl *hell* (*hel*) tariama *ēt*, *help* (*help*) — *ēlp*, *highway* (*haivėi*) — *āivė*, *ham* (*hem*) — *ēmė*, *hospital* (*hospital*) *ōšpitolė*, *hold up* (*hold ap*) — *oldāpas*.

Ne visų žodžių ir kirčiavimą vienodą visi teišlaiko. Vieni stipresniu balso tvirčiu taria vieną skiemenį, kiti kitą, o treči dar kitą. Pvz.: *Čikāga* ir *Čikagā*, *bārgenas* ir *bargėnas*, *brik-lejeris* ir *briklējeris*, *bēla* ir *belā*. O apie kirčiavimą bekalbant, labai malonu padėkoti Dr. P. Jonikui, kuris tą žodyno darbą atliko. Reikia, žinoma, ir priminti skaitytojams, kad, jei ir įsibrovė vienas kitas kirčiavimo netikslumas, tai jau čia visai ne kirčiuotojo kaltė, nes jis kirčiavo taip, kaip žodyno autorius žodžius jam tarė. Tiesa, jie buvo tariami taip, kaip daugumas senųjų Amerikos lietuvių juos taria, taigi taip ir kirčiuojami, nors retkarčiais ir mažumos tarimas buvo sukirčiuotas.

Po antraštinio žodžio, kuris rašomas iš garsų bei gyvosios šnekamos kalbos, eina (skliausteliuose) tikrasis angliškas žodis, kuris rašomas iš kilmės bei rašto kalbos, o po jo nededama fonetinė angliško žodžio forma, kuri vartojama šnekamoje kalboje. Tai daroma dėl stokos diakritinių rašmenų spaustuvė ir pagaliau dar ir dėl to, kad jau pačiame antraštinyje žodyje nurodoma ir tartis. Štai pluoštelis pavyzdžių: *strjtas* (street, tark *stryt*), be lietuviškos galūnės *-as*, visai tikslus angliškas garsinis žodis *stryt*; *drēsė* (dress — *dres*), be lietuviškos galūnės *-ė*, grynas anglų kalbos fonetinis žodis *dres*; *laikyti* (to like — *tiū laik*), be lietuviškos galūnės *-yti*, gryniausias anglų kalbos garsinis žodis *laik*; *iškljnyti* (to clean — *tiūklyn*), be lietuviško priešdėlio *iš* ir galūnės *-yti*, juk tyras angliškas garsinis žodis *klyn*; *saliūnykas* (saloonkeeper — *saliūnkurer*), be lietuviškos priesagos (sufikso) *-uk-* ir galūnės *-as*, visai angliškos tarties ir sudėties žodis *saliūn* (saloon, tark *salūn* ar *salūn*). Lietuvių vartojamas ir *saliūnkyperis*, bet daug rečiau nei *saliūnykas*, kuris, matyti, pasidarytas iš *salūno*, kaip *malūninkas* iš *malūno*. Tačiau ne visiems sulietuvintiems žodžiams skaitytojas tesuras tikrąją anglišką tartį, formą ir sudėtį, atimdamas iš jų lietuvišką galūnę, priešdėlį ar priesagą, kadangi ne visuose žodžiuose teišlaikoma ta tartis, forma ir sudėtis tikra, sveika bei pilna. Kai kuriuose ji iškraipyta, sudarkyta ir maža kiek tepanaši į tikrąją, nes įterpiama svetimas balsis ar balsiai į žodžio šaknį (*board* — *būrdas*, *bluff* — *bliōfas*) arba dar griežčiau žodis pakeičiamas (*businessman* — *bizniērius*, *saloonkeeper* — *saliūnykas*), arba sulydinama du, trys ar net keturi žodžiai į vieną (*ice cream* — *aiskrymas*, *that is all* — *dacol*, *what is the matter* — *vace-mere*). Čia jau žodžio sudėtis, forma ir tartis labai žymiai pakeista. Bet tai tik kuriems-ne-kuriems žodžiams tokia drąsi operacija tedaroma, o didelė jų dauguma pasilieka visai sveika, visai angliška, ypač jų tartis ir šaknis, kai tik atimi iš jų lietuvišką galūnę ar priešdėlį. O tie žodžiai, kuriems šitos taisyklės nepritaikomos ir kurių maža žodyne tėra, duodami gale žodyno su tikrąja angliška jų tartimi.

Vietos tausojimo sumetimais priešdėliniai veiksmazodžiai (*apdōrtyti*, *atbekiūoti*, *irūnyti*, *išmūvyti*, *nupentuoti*, *pafiksyti*, *parmūvyti*, *pērpentuoti*, *prabomāuti*, *prifiksyti*, *sumōnkyti*, *užklozūoti* ir k.) ne visi duodami žodyne antraštiniais žodžiais; dažnai jie duodami prie pagrindinio (bendratis) veiksmazodžio, pvz. *pentuoti*, *išpentuoti*, *nupentuoti*, *papentuoti*, *užpentuoti*. Taip daroma ir su sangražiniais veiksmazodžiais (*apsimorgičiūoti*, *atsibekiūoti*, *išiskrečiūoti*, *išsimūvyti*, *nūspentuoti*, *parsimūvyti*, *pasifiksyti*, *prasigembleriauti*, *susimōnkyti* ir kt.).

(Bus daugiau)

MENO ŽINIOS

Tvarko MIKAS ŠILEIKIS

Kas naujo Meno Institute

Bus nauja paroda

Chicagos Meno Institutas susitarė su Yale universiteto meno galerijos vadovybe pasiskolinti specialiai parodai kūrybių kad Chicagos žmonės galėtų juos pamatyti. Yale universiteto meno galerija turi gausią italų tapybos rinkinį, kurių tarpe ir Piero di Cosimo "Ponią su triušiu", žinomą savo techniniu švelnumu šedevrą.

Paroda atsidarys balandžio mėn. 21 d. ir tęsis iki gegužės 1 dienos.

\$171,653 aukų

Chicagos Meno Institutas buvo paskelbęs biudžeto nepriekšingai subalansuoti aukų rinkimo vaujų. Buvo numatyta iki birželio mėn. 30 d. surinkti \$215,000. Kovo 5 d. aukų buvo gauta \$171,653. Dar trūksta iki nustatytos sumos \$44,000. Aukų 1,431 asmuo bei korporacijos.

107,910 aplankė parodą

Buvusią š.m. sausio-vasario mėn. Toulouse-Lautrec parodą Ch. Meno Institute aplankė 107,910 žmonių. Parduota parodos metu 16,000 kopijų katalogo.

JAV Venecijos meno parodoje

Venecijoje tarptautinių meno parodų tradicija gyvuoja nuo 1895 metų. Parodai rengti vadovauja italų vyriausybė, nes ji yra faktinai tų parodų sumanytoja ir globėja.

JAV turės savo 4 galerijų paviljoną. Amerikiečių parodai vadovauti yra šiais metais pakviesti Chicagos Meno Instituto kuratoriai ir pats direktorius Daniel Catton Rich.

Pranešama, kad tarptautinė Venecijos parodoje norinčių dalyvauti yra užregistruota daugiau kaip 30 valstybių.

Pagerbtas architektas

Plačiai išgarsėjęs architektas Ludwig Mies Van der Rohe, Illinois Institute of Technology architektūros direktorius pagerbtas jo 70 metų sukakties proga. Dėl jo stambaus įnašo mokyklai ir pasižymėjimo architektūroje, jo garbei surengta paroda naujuose plieno ir stiklo "Planning — Design" rūmuose. Paroda buvo atidaryta kovo 24 d. Baigsis bal. mėn. 14 d. Valandos nuo 9 ryto iki 9 val. vak. Šeštadienį ir sekmadienį uždaryta.

Lietuviai gavo premijas

Religinio meno parodoje šv. Kryžiaus parap salė, kuri pa-

sibaigė kovo 28 d., šie lietuviai menininkai gavo premijas: Vyt. Kasiulis \$300 kun. J. Prunskio premiją už spalvotą litografiją "Bėgimas į Egiptą"; Br. Jameikienė \$100 premiją už abstrakcinį vitražą "Trys Karaliai"; Vikt. Petravičius \$100 premiją už vitražą "Šv. Sebastijonas"; P. Augius \$100 premiją už grafikos darbą "Po sumos" ir A. Mončys \$100 premiją už skulptūrą "Malda".

Lietuviai dalyvauja parodoje

Ši sekmadienį, bal. 8 d. 2 v. popiet Conrad Hilton viešbučio patalpose (3 aukštas) atidaroma All-Illinois Society of the Fine Arts meno paroda. Parodoje dalyvauja ir keletas lietuvių dailininkų. Bus arbatėlė ir paskirtos premijos už būdingesnius darbus.

Anglų Kalbos Pamokos

K. KALNĖNAS
6402 So. Fairfield Ave., Chicago 29
Telefonas: HEmlock 4-8037
(3-ias aukštas, durys po kairei, art 63-čios gatvės ir California Ave.)
Duoda tremtinys prieš karą baigęs Čikagos universitetą.
1 dol. 25 ct. val. — privačios.
VERTIMAI - ANKETOS - LAIŠKAI

— Kas miręs, o negimęs? —
Atsakymas MİSLIŲ KNYGOJE.
Knygą gausite Naujienose tik metui

Išrinkime Gugiene SLA išdininku

Tinkamiausias kandidatas SLA Iždininko pareigoms. Patyrusi ir gerai susipažinusi su SLA Iždininko darbais. Gerai supranta atsakomybę Pildomosios Tarybos nario pareigas. Nominacijose ji gavo daugiausia balsų ir laimėjo pirmą vietą. Būtinai lankykite balandžio mėn. vystančius kuopų susirinkimus ir balsuokite už NORA GUGIENĘ SLA Iždininko pareigoms.

—KOMITETAS NORAI GUGIENEI IŠRINKTI.

Mes mokame Aukštą Dividendą

MIDLAND

Savings and Loan Association

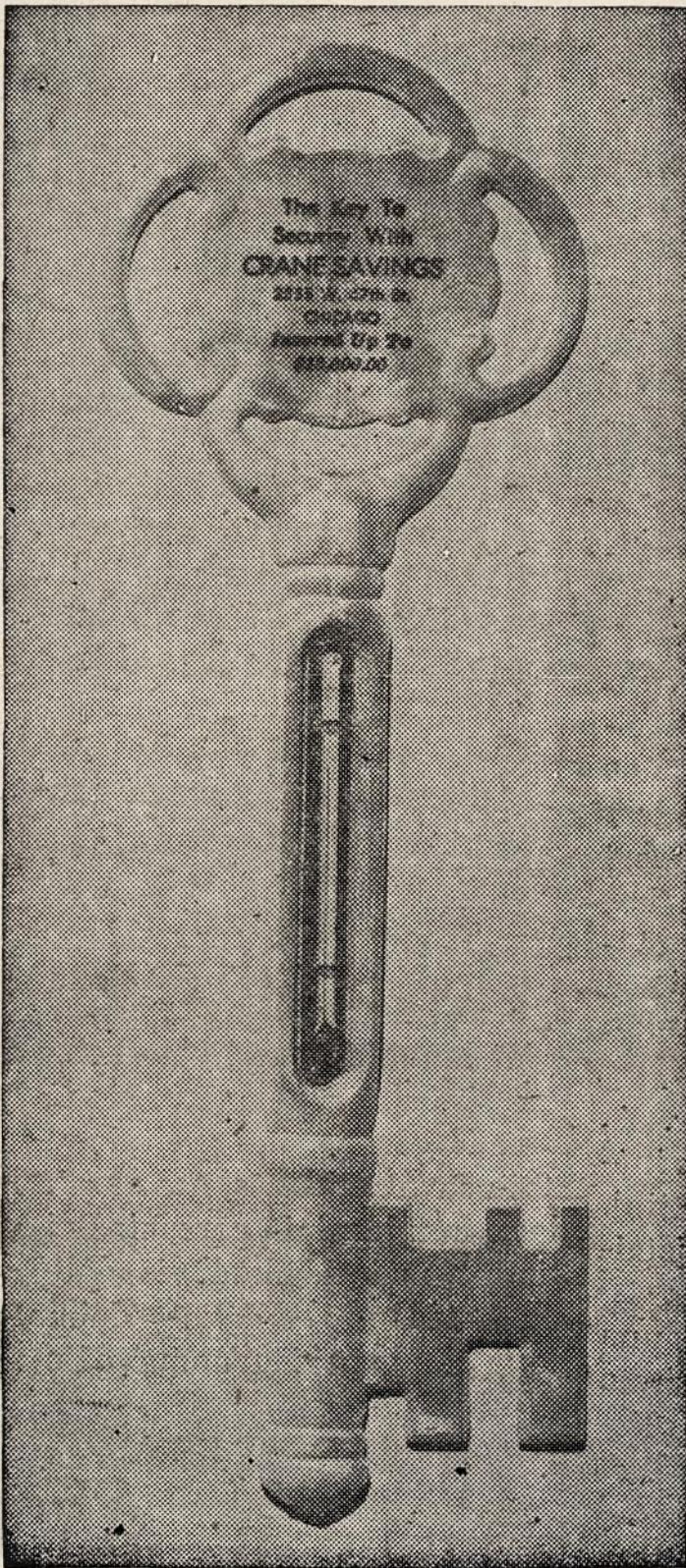
PER 40 METU
VISŲ LIETUVISKŲ
KOLONIJŲ
SAUGIAUSIA IR
PELNINGIAUSIA
TAUPYMO
BENDROVĖ

4038 Archer Avenue Tel. LA3-6719
AUGUST SALDUKAS Prezidentas

PILDOME INCOME TAX LAKŠTUS

NAUJIENOS pildo pajamų mokesčių (Income Tax) lakštus kiekvieną dieną nuo 10 val. ryto iki 5 val. vakaro, o šeštadieniais iki 12 v. dieną.

Sukaktuvinių Metų Dovanos

Šiais metais Crane Savings mini savo 30 metų sukaktį. Šia proga bendrovės vadovybė nutarė duoti dovanų visiems naujiems ir seniems taupytojams. Štai jos:

1. Kas atidarys naują sąskaitą arba padės į senąją \$50.00 ar daugiau, tai gaus dovanų bendrovės raktą su termometru arba puikią piniginę.
2. Kas padės \$150.00 ar daugiau, tai gaus stiprų ir parankų plastikinį arba nailoninį shopping bag (krepšį pirkiniams).
3. Kas padės \$500.00 ar daugiau, tai gaus saugią dėžę dokumentams laikyti arba perlų karolius.

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

2555 WEST 47th STREET

LAfayette 3-1083

B. R. Pietkiewicz, prez.; E. R. Pietkiewicz, sekr. ir advokatas
Mokame aukštus dividendus. Kešiuojame čekius. Parduodame ir išperkame valstybės bonus. Taupytojams patarnavimai veltui.

ATIDARYKITE SĄSKAITĄ ŠIANDIEN. APDRAUSTA IKI \$10,000
DARBO VALANDOS: pirmad. ir ketv. nuo 9 iki 8 val. vak.; antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 5; trečiadienį uždaryta, o šeštadienį nuo 9 valandos iki vidudienio.

Mūsų mokslininkų darbai

(Prof. Dr. A. Zubrio veiklos apžvalga)

Esame kuklūs žmonės ir dažnai tylime ten, kur lietuviams reikėtų didžiuotis. Kitų kraštų mokslininkų, kartais ir menkaverčiai darbai, per viso pasaulio spaudą nuskamba, o mes savųjų beveik nepažįstame.

Jau kuris laikas Kanadoje, Toronto universitetui priklausančiose "Connaught Medical Research Laboratories" dirba mokslinį darbą buvęs Vilniaus Universiteto Matematikos - Gamtos Fakulteto organinės chemijos katedros vedėjas prof. Dr. A. Zubrys, pažįstamas daugeliui Lietuvoje medicinos, odontologijos, veterinarijos, farmacijos ir ypač chemijos mokslus studijavusiems.

Sužinojęs, kad prof. Dr. Zubrio pagamintiems džiovos gydymui preparatams Kanados Sveikatos ir Socialinės Globos Ministerija ima patentus, nuskubėjau asmeniškai pasiteirauti.

Prisiminęs kaip kadaise mane gerb. profesorius kamantinėdavo, sumaniau dabar pats paegzaminuoti apie profesoriaus asmenį, mokslinį darbą, vietines mokslo įstaigas ir apie visuomeninę veiklą.

Prof. Dr. Alfonsas Zubrys gimė 1910 m. rugsėjo mėn. 10 d. Gluosnykų km. Simno valsčiuje. Vidurinį mokslą (gimnaziją) baigė Ventpilės Realinėje Mokykloje 1918 m. ir baigė su geriausiais pažymiais. Tais pačiais metais, grįžęs į Lietuvą, baigė vokiečių suruoštus pradžios mokyklų mokytojų kursus Marijampolėje ir kurį laiką buvo Alytaus dviklasės mokyklos vedėju. Tuometinei M. Sleževičiaus vyriausybei pakvietus vyrus prie ginklo, 1919 m. vasarą 1 d. įstojo savanorių į organizuojamą 1 pėst. pulką Alytų, kur paskiriamas į mokytoją kuopą. Teko dalyvauti kautynėse su bolševikais ginant Alytų, kur žuvo pulko vadas A. Juozapavičius.

Iš pulko buvo pasiųstas į Karo Mokyklą, kur baigęs I-ją laidą buvo paliktas instruktoriaus padėjėju II-rajai laidai. 1920 m. paskiriamas į 1-mąjį artilerijos pulką, o iš ten tais pačiais metais pasiunčiamas į generalinio štabo operacijų skyrių. Būnant štabe laikinai teko eiti adjutanto pareigas tuometinių krašto apsaugos ministerių Žuko, Merkio ir vyriausių kariuomenės vadų Žukausko, Ladygos ir Kraucevičiaus.

Pasibaigus nepriklausomybės karams, savo paties prašymu 1922 m. buvo paleistas iš kariuomenės aukštajam mokslui eiti. Tais pačiais metais įstojo Berlyno Aukštojo Technikos Mokyklon, cheminės technologijos fakultetan. Iš ten persikėlė į Liono universitetą Prancūzijoje, kur organinę chemiją skaitė garsus profesorius, Nobelio premijos laudeatas V.

Grignard. 1926 m. su pagyrimu baigė universitetą, gaudamas chemijos inžinieriaus laipsnį. 1927 m. dar gilino fizinės chemijos žinias pas prof. Job.

Tais pačiais metais grįžo Lietuvon, kur paskiriamas mokytoju į Tauragės Aukštesniąją Komercijos Mokyklą, o iš ten pakviečiamas į Vytauto Didžiojo Universitetą, Matematikos-Gamtos Fakultetą, organinės chemijos katedros asistentu pas prof. A. Purėną. Ten bedirbdamas, 1930 m. parašė vadovėlį "Organinės chemijos praktikos darbai".

1931 m. trys jauni mokslininkai, būtent, A. Zubrys, A. Žvironas ir J. Matulis pasiunčiami į užsienį ruošti profesūrai. Pirmieji du pateko į Šveicariją, Žürich'o universitetą, o trečiasis į Leipzig'ą, Vokietiją. Ir kaip visų keliai išsiskyrė! A. Zubrys dirba Kanadoje, A. Žvironas mirė ištremtas į Sibirą, o J. Matulis tapo Lietuvoje Mokslų Akademijos prezidentu.

Žürich'o universitete dirbta pas kitą plačiai žinomą Nobelio premijos laimėtoją profesorių P. Karrer.

Ten dirbant per dvejus metus, buvo paskelbti iš karatinoidų tyrimo trys moksliniai rašiniai, šveicarų chemikų žurnale "Helvetica Chimica Acta". Karatinoidais vadiname augalinius dažus, kurie palydi chlorofilą, pav. morkų raudona spalva paeina nuo pigmento karotino. Vienas iš tų rašinių lietuviškai pervedimą ksantofilo ir zeaksantino į medžiagas, veikiančias kaip A vitaminas. Rašiniai buvo paskelbti kartu su P. Karrer ir kitu Nobelio premijos laimėtoju H. von Euler (Stockholm, Švedija).

1935 m. parašė, "cum laude" apgynė disertaciją tema "Fito-ksantinai, ksantofilas ir zeaksantinai" ir gavo daktaro laipsnį.

Tais pat metais pradėjo skaityti neorganinę ir organinę chemiją medicinos, odontologijos ir veterinarijos studentams. 1936 m. išrenkamas docentu ir pradėjo skaityti papildomą organinės chemijos kursą studentams chemikams.

1940 m. Matematikos - Gamtos Fakultetui persikėlus į Vilnių, Dr. A. Zubrys išrenkamas organinės chemijos katedros vedėju, o 1942 m. pakeliamas į ekstraordinarinį profesorius. Lietuvoje kartu su J. Kriaučiūnu ir J. Vilučiu tyrė insuliną, o karo metu su M. Jasaičiu tyrinėjo Lietuvos terpentinę.

Išvykęs iš Lietuvos Dr. A. Zubrys dirbo chemiku tyrinėtoju fabrike "Asta" Vokietijoje, o vėliau UNRRA ir IRO įstaigose.

Atvykęs į Kanadą, gauna darbą Toronto Universiteto Cheminės Technologijos Fa-

4 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
—SATURDAY, APRIL 7, 1956

kultete, iš kur perėjo į Connaught Medicininių Tyrimų laboratorijas kaip tyrimų chemikas. Ten kartu su šveicarais Dr. C. O. Siebenmann pradėjo dirbti sintetinių organinių antituberkuliozinių junginių srityje. Prof. Dr. A. Zubrys yra atsakingas už cheminių preparatų atradimą ir pagaminimą, o Dr. C. O. Siebenmann tiria juos biologiniai. Tai yra tęsinys ilgos kovos prieš džiovą. Gerai, jei apčiuopiami rezultatai gaunami po ilgų metų įtempto darbo.

Reikia pastebėti, kad šioje kovoje po karo padaryta didelė pažanga, ypač kai pavyko surasti tokius antibiotikus kaip streptomycinas (JAV), Tibione — Tb I (Vokietija), paraminosalicylinė rūgštis — PAS (Švedija), izoniazidas (JAV) ir daugelis kitų, kurie dar bandomi ligoninėse.

Dabar džiova sergantieji gydomi keliomis vaistų kombinacijomis: pav. izoniazidas su streptomycinu, arba izoniazidas su PAS, arba kartais trijų vaistų kombinacija. Vartojant vienus vaistus atsiranda atsparių tiems vaistams bakterijų, įgyja imunitetą, kuris sumažinamas vartojant vaistų kombinacijas. Dr. A. Zubriui kartu su Dr. C. O. Siebenmann pavyko surasti junginius, kurie žymiai mažiau nuodingi organizmui. Tai yra vadinami aldehidų phenoks acetinių rūgščių izonikotil hidrozonai. Ypačingai savo veiksmingumu pasižymi junginiai Nr. 373 ir 377.

Tyrimų duomenys yra paskelbti žinomuose moksliniuose žurnaluose:

1. Nature (London, Anglija) Vol. 169, psl. 505-507; 1952 m.

2. Canadian Journal of Chemistry (Ottawa) Vol. 33, psl. 11-14; 1955 m.

3. Antibiotics Annual Medical Encyclopedia (New York, JAV) psl. 442-450; 1954-55 m.

Eilė pranešimų santraukų buvo paskelbta "Canadian Journal of Public Health, 1953-54 m. Dabar aukščiau minėtiems junginiams Kanados Sveikatos ir Socialinės Globos Ministerija Dr. A. Zubrio ir Dr. C. O. Siebenmann vardu ima patentus JAV ir Kanadoje.

Reikia pažymėti, kad įvairūs tyrimo darbai Kanadoje yra varomi plačiu mastu ir tik retais atvejais minėta ministerija pasiima patentus, kartu ir visas teises sau. Iki to buvo ilgas kelias, kol pavyko juos surasti, išdirbti galimai paprastesnius gaminimo būdus, vėliau ilgai tirta ant eksperimentinių gyvulių ir tik po ilgų bandymų atsargiai buvo pereita ant žmonių.

Kadangi šioje srityje dirbama plačiai ir daug kur, todėl kartais geri vaistai greitai nustoja savo reikšmės, nes surandami naujesni ir geresni. Reikia pripažinti, kad vis dėlto chemoterapijos dėka dabar daug daugiau išgydoma džiovinių, nes sanatorijos ir ligoninės tuštėja. Bet vistiek džiova pasiliko rimta liga, kurią kažin ar pavyks visiškai nuga-

lėt, nes vieni vaistai ligonio nepagydo.

Pasiteiravus Dr. A. Zubrių apie Kanados aukštąsias mokyklas, jis nurodė pirmą dalyką, kad čia universitetai yra pusiau privatūs, o Lietuvoje buvo valstybiniai. Mokslo sistema artima prancūzų. Dėl menkų algų universitetai nevisada pajėgia surinkti aukštai kvalifikuotą personalą, todėl kartais ir studentų paruošimas nukentė. Mokslo metai trumpesni, todėl yra proga studentui vasarą užsidirbti pinigų. Stipendijų, galima sakyti, nėra, nes, 100-500 dol. pašalpas negi skaitys už stipendiją. Nuo mokslapinigių atleidimo nėra, tuo tarpu Lietuvoje didelis nuostimis studentų gaudavo stipendijas, arba būdavo atleidžiami nuo mokslapinigių. Mokslo atžvilgiu Toronto Universitetas stovi gana aukštai, kaip ir visoje Europoje, nors Nobelio premijos laureatų kaip ir nesigirdėti. Studentų lygis yra toks, kaip ir visuose pasaulio u-tuose, nes daugiau nuo paties studento, o ne nuo mokyklos, priklauso jo akademinis pasiruošimas.

Apie dabartines Lietuvos aukštąsias mokyklas daug ko negalima pasakyti, reikia tik spėti, kad darbas yra įstojęs į normalias vėžes ir kad jaunimo paruošimas Rusijos užimtuose kraštuose vyksta spartesniu tempu, negu dolerio sąlyse. Teko studijuoti žymių Europos universitetuose ir dirbti Lietuvoje, tad reikia pasakyti, kad mūsų studentai pasižymėjo dideliu darbštumu ir gabumais. Abejotina, ar daugelis Kanados ir JAV gydytojų, odontologų, chemikų, inžinierių ir kitų profesijų asmenų, patekę į mūsų sąlygas, sugebėtų to pasiekti. Vargu, ar jie išmokytų svetimą kalbą, nes baigė vidurinį mokslą (high school) nesugebą prancūziškai sakinio pasakyti, nors tos kalbos ir mokėsi.

Kalbant apie visuomeninę veiklą, profesorius pasisakė dirbęs Baltų Federacijoje, buvęs vicepirmininku, toliau Kanados Lietuvių Tarybos centro valdyboje.

Vadovaujančiose vietose asmenys gal turėtų keistis rotacine tvarka, todėl šią nuomonę palaikydamas ir atsižvelgiant į įtemptą mokslinį darbą, profesorius nuo platesnės visuomeninės veiklos susilaiko, juoba, kad emigracijoje gyvenantieji lietuviai nėra pakankamai vieningi, kaip kad turėtų būti. Savo tyrimo darbų Dr. A. Zubrys dar nebaigė ir tikėsimės daugiau išgirsti. Iš savo pusės palinkėjime visi jam sėkmės.

PAMOKOS

ANGLŲ KALBOS
MAŠINĖLE RAŠYMO
PREKYBOS TEISIŲ
STENOGRAFIJOS
ARITMETIKOS
PILIEITYBĖS

Mokslo laikas:
Nuo 9 ryto iki 4 po pietų,
ir nuo 6 iki 9 val. vakaro.

Amerikos Lietuvių Mokykla

816 West 33rd Place
CHICAGO 8, ILL.

Kai kas iš žalcų gyvenimo

Dar Lietuvoj būnant, tekdamo girdėt įvairiausių baisių pasakų apie žalcus. Žaltys buvo vaizduojamas kaip klastingas, stiprus ir labai nuodingas gyvis. Sakydavo: jei jau žaltys įkanda, tai greičiausiai reikia bėgti prie vandens ir su visais rūbais tris kartus pasinerti. Kitokios pagalbos pagijimui nesa. Tas pasakas sakydavo tose apylinkėse, kur žalcų nesiradavo.

Tikrumoj žaltys nėra nei klastingas, nei stiprus ir pagaliau net nenuodingas. Daugumoje Lietuvos vietų teko būvoti, bet žalcų ten neteko matyti. Vienintelė vieta, kur žalcų ypatingai daug būdavo — tai Zarasų apskr., Salako vals., Žagarinės kaimo ribose, šventosios upės pakraščiuose. Pats Žagarinės kaimas yra tarp didokų Luodžių ir Dukšto ežerų, smiltingoj pušynėlių apaugusioj vietovėj. Šioj vietovėj teko net apie porą metų gyventi ir susipažinti su žalcų gyvenimu.

Žaltys savo gyvenimo būdu ir išvaizda mažai kuo skiriasi nuo nuodingos gyvatės. Svarbiausias skirtumas yra tas, kad gyvatė gyvačiukus gimdo gyvus, tuo tarpu žaltys deda kiaušinėlius. Kur nors tarp pūvančių šiaurų ir lapų. Dažniausiai atokaitesnėje vietoje samanoje patelė padeda 3-5 žirnio didumo kiaušinėlius. Kad saulė labai neįkaitintų, apkloja juos lapais ir samanomis. Kiaušinėliai aptraukti elastiška plėvele. Viduje — balkšvas skystimas. Pačiame kiaušinėlio viduryje — mažutis, vos pastebimas, juodumėlis. Pats kiaušinėlis permatomas. Po kelių dienų juodumėlis pradeda didėti ir užauga mažutis žalcukas. Vos tik iš kiaušinėlio išsiritęs, žalcukas būna gana judrus ir tuojau bėga maisto ieškoti. Žaltys užauga gana didelis. Bene didžiausią teko sugauti apie pusantro metro ilgio. Pavasarį ir rudenį žalciai būna labai atsargūs ir judrūs. Artinantis prie jo žmogui ar didesniam gyviui, skubiai bėga į landynę. Bet apie liepos mėnesio vidurį, kada pradeda žydėti geltonais žiedais žolės (žolių pavadinimo nežinau), tai žalciai tampa nerangūs ir lengvai leidžiasi sugaunami. Tada jie visi išlenda iš savo landynių ir išsitiesę saulėje šildosi. Tuo laiku kiekvienoj vietoj gali žaltį užtikti. Pirmą žaltį imi į rankas, reikia apžiūrėti, ar jis turi ryškiai geltonus dryželius paausyje. Jeigu tokius dryželius turi, — drąsiai gali imti į rankas. Kitaip gali gyvatę pačiupti. (Čia mano minimoj vietovėj gyvačių neteko matyti.)

Žaltys sausumoje minta pelėmis, varlėmis, sliekais ir kitokiais gyviais. Jeigu tik pasiekia lizdą, tai ir paukštelius sudoroja. Vandeny gauda žuvis, buožgalvius ir varles.

Kartą teko matyti kaip žaltys, pasigavęs didoką žuvį — kuoją, kovojo vandenyje. Pa-

prastai žaltys žuvelę patveria už nugaros. Ši kartą buvo patvėręs už uodegos. Pačiupta žuvis trankėsi, šokinėjo virš vandens ir vėl nėrė į vandenį, bet žaltys nepaleido ir, bekovodamas su žuvimi, atsitempė ją į krantą. Vos tik žuvį padėjo prie vandens ant sausumos, ši spriktelėjo ir vėl į vandenį išoko. Žaltys skubiai apsigrįžo ir vėl nėrė į vandenį. Po kelių minučių atsinešė dantyse įsikandęs mažą karosėlį.

Kartais ir meškeriotojui užkimba ant kabliuko. Vieną šiltą vasaros sekmadienį atvyko į Žagarinės kaimą svečiuosna viena šeima. Drauge atsivežė keturiolikos metų amžiaus berniuką. Berniukas, paėmęs meškerę, ant kabliuko užsikabino didelį slieką ir, įmetęs į upę, laukė žuvies. Meškerę pradėjo tasyti, atrodė, didelė žuvis. Berniukas bandė kelti į viršų — nepakelia. Permetęs meškerę per pečius ir rėkdamas: "Pagavau lydeką, pagavau lydeką", neatsigrįždamas takučiu bėgo į namus. Tik grįžtelėjęs pamatė, kad ne lydeką, bet didelę "gyvatę" betempias.

Žalciai, kaip ir gyvatės, kiekvieną pavasarį išsineria. Vieną šiltą ir tylią pavasario dieną eidamas mišku užgirdau pabalyje kažkokį šlamesį. Priėjęs arčiau prie vietos, pamatiau nepaprastą reginį. Pabaly augančiuose kaduguose karsėsi masės žalcų. Vieni lipo kadugio liemeniu į viršų, kiti slinko žemyn ir vėl lipo aukštytyn. Kadugio šakelės, neatlaikydamos žalcų svorio, linko. Žalciai krito žemėn ir vėl kraustėsi į kadugį. Apie valandą laiko išstovėjau gerėdamasis nepaprastu reginiu. Tuo momentu maniau, kad tai jų poravimosi "puota". Bet to kaimo senas gyventojas Eidukas paaiškino, kad žalciai šliaužiodami, trindamiesi į kadugių aštirus spyglius, atsikrato pernykštės odos.

Kiekvienam gyvam padarui gamta yra suteikusi įvairių apsigynimo priemonių. Ir žaltys nėra nuskriaustas, bet jo nuo priešų apsigynimo priemonė gana savotiška. Žaltys, užmintas ar paimtas į rankas, paleidžia iš savęs tokią baisią smarvę, kad esi priverstas mesti jį iš rankų. Tačiau jei tą patį žaltį po trumpo laiko vėl imsi į rankas — jau nebesmirdės. Prieš žalciai taip pat turi nemažai. Dar jiems mažiems esant, juos gauda varnos ar kiti stambesni paukščiai. Labai daug jų išnaikina ežiai. Toje apylinkėje kaip tik daug ežių buvo. Na, o jeigu žaltys nėra perdidelis ir išplaukia į vandenį žuvelių pamedžioti, tai jį neretai ir lydeka pasigauna. Gandras visai nežiūri jo dydžio: kokį pasigauna, tokį ir tempia į savo lizdą.

Pasirodo, kad žalcų esama ir nebologų karvių melžėjų. Nors pačiam neteko matyti, 5 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — SATURDAY, APRIL 7, 1956

bet buto savininkė pasakojo, kad ji vis rasdavo karvę išmežtą. Vieną dieną, pririšusi karę pievoje, pati pasislėpusi i sekusi neprašytą melžėją. Ma buvo įsitikinusi, kad jos karę išmelžia kaimynė. Karveišsigulus, ji prie jos priėjusi ir pastebėjusi, kad didelis žaltys, apžiojęs karvės spenį, bežindas. Žaltį užmušusi. Nuo to laiko karvė nebuvo išmelžiama.

Tekdavo matyti mažus vaikus žaidžiant su žalciais. Jeigu tik motinos vaikus palikdavo ant pievelės, žiūrėk, prie jų žaltys ir atšliaužia. Vaikų tąsomos, nerodo jokio pykčio. Gerokai vaikui pradėjus spausiti, kartais ginasi dantimis, bet kadangi jo dantukai maži, tankūs ir smulkučiai, tai jokios žalos nepadarė. Šiaip gana stiproškai suspaudžia pirštą, bet odos perkąsti nepajėgia.

Virš mėnesio laiko teko su žalciumi viename bute gyventi. Atneštas į kambarį, porą dienų gana nejaukiai jautėsi: slapstėsi užkampiuose. Vėliau tiek apsirato, kad vos tik žmogus įeidavo į kambarį, tuojau ir žaltys prisistatydavo. Liežuvėlį kaišiodamas užlipdavo ant kelių, apsisukdavo apie kaklą. Lisdavo į užantį. Po kelių dienų pradėjo ir maistą imti. Prarijęs pelę, varlę ar žuvelę, šliauždavo į kamputį ramiai pagulėti — maistą suvirškinti. Pajutęs alkį, pradėdavo po visus kampelius šliaužioti ir lie-

žuvėliu čiupinėti. Kartais užeidavo noras pašėlti. Būdavo susiries lanku, šoks į viršų, vėl susisuks į krūvą, staigiai išsities, o kartais, įsismaginęs, net ant kėdės užšoks. Pavargęs eidavo į kampą miegoti. Po poros savaičių išmoko įlpti į lovą. Jei tik eidavai gult, tai žiūrėk ir žaltys prie lovos atšliaužia: lovos koja šliaužia į viršų. Pasiekęs lovos briauną, truputį pasitempia ir visu kūnu įsiritą į lovą. Nors gerai esi susipažinęs su žalciumi ir žinai, kad nieko blogo neatsitiks, bet šalto šliužo šliaužiojimas po kūną nekaip nuteikia. Reikėdavo nakties metu einant miegot, žaltį uždaryti į medinę dėžę. Vėl blogai! Uždarytas dėžėje per daug trankydavosi, neleidavo užmigti. Kada pridėjau į dėžę sausų žolių, žaltys pamėgo dėžę. Naktį ar gavęs maisto pats į ją įsirioglandavo. Maždaug po mėnesio laiko žalcio kambary neberadau. Nors savininkė teigė, kad jis pats per praviras duris iššliaužęs, bet greičiausiai ji buvo žaltį išmetusi.

Aprašydamas žalcų gyvenimą, nesinaudojau jokiais gamtininkų užrašais. Rašiau tą, ką pats patyriau.

Stasys Juškėnas

**NAUJIENŲ
KONCERTAS**
Balandžio 8 dieną
SOKOLŲ SALEJE,

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU

APIE JŲSŲ
INSULIACIJOS
PROBLEMAS

Dabar yra laikas
įrengti savo namą
žiemei.

Mes turime išdirbtą
reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies
stako lentų ir namams
materiolių.

CARR-MOODY LUMBER COMPANY

3039 SOUTH HALSTED STREET

Tel.: VICTORY 2-1272

STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI.

NELAUKITE —

RYTOJ GALI BUTI PERVELU!

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius, ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimė išituks, neturėsite jokių nemalonių.

"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"

O'MALLEY & McKAY, Inc

222 WEST ADAMS STREET

KAMBARYS 1643

Telefonas CEntal 6-5208

Generaliai Agentai šių Kompanijų:

COLUMBIA INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
LUMBERMEN'S INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
MICHIGAN FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE CO.
MASSACHUSETTS BONDING & INSURANCE CO.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Siunčiame dėvėtus ir naujus drabužius, medžiagas, vaistus ir maisto produktus. Senus ir naujus daiktus priimame ofise. Galima siųsti ir paštu.

Visi siuntiniai siunčiami su jau apmokėtu muitu, ir pristatymas garantuojamas.
REIKALAUKITE KATALOGŲ.

Taip pat siunčiame daiktus užsakomus Anglijoje. Siuntiniai pristatomi gavėjui 5-6 savaičių bėgyje.

T. KUCZEWSKI & CO.

4035 SO. RICHMOND STREET

Tel.: FRontier 6-6399

Ofisas atdaras: Nuo pirmadi. iki šeštadi., nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak.

Nepavykęs Bagdono debiutas

Ne kartą jau ir spaudoje buvo išsirtarta, kad literatūriniai konkursai ne visada savo uždavinį atlieka: ne visada literatūrai pasitarnauja. Akivaizdus šio tvirtinimo įrodymas yra neseniai Nemuono leidyklos išleistas A. P. Bagdono pirmasis eilėraščių rinkinys „Sutemų ugnys“. Kiek atsime name, prieš porą metų vieno laikraščio surengtame eilėraščių konkurse Bagdonas laimėjo pirmąją premiją, savo užnugary palikdamas mūsų jau seniai pripažintus poetus. To užteko, kad įtikintų Bagdoną, jog debiutui laikas pilnai pribrendo. Rezultate ir turime šį nesusipratimą, pavadintą „Sutemų ugnys“.

Jau perskaičius pirmuosius rinkinio eilėraščius susidaro įspūdis, kad autoriui, kažkokiu stebuklingu būdu laikas buvo sustojęs kokiai dvidešimčiai metų. Jo posmai primena tuos, matytus dar Lietuvoje jaunesniųjų moksleivių žurnaluose, dažniausiai skyrelyje, pavadintame „Iš redakcijos krepšio“, kuriame redaktorius mokydavo jaunuosius bendradarbius, kaip nereikia rašyti, paliustruodamas jų pačių rašiniais.

Kad skaitytojas kartais nesumaišytų, kurie eilėraščiai skiriami Dievui, kurie tėvynei, kurie artimui bei meilės nusiylimams įamžinti, autorius juos rūpestingai suskirsto į atitinkamus skyrelius, prie kiekvieno prisegdamas dėl intencijų abėjonų nekeliančią etiketę. Taigi „kas Dievo — Dievui, kas ciesoriaus — ciesoriui“ poetas atsaikėja sąžiningai, kaip padoriui katalikui ir patriotui dera ir paverkslendamasis, ir papranašaudamas, ir pasiguosdamasis. Bet skaitant, deja, visą laiką slegia nelemtas jausmas, kad ir tos ašaros, kuriomis autorius verkia, labai jau netikros ir tos gėlės, kuriomis jis dabina ir dabinasi, labai jau dirbtinės; o pranašavimų gaida perdėm gimnazistiška: praeis, nebegrįš, pagaukit, laikykite, turėkit!..

Kiekviena eilėraštyje autorius deda tiesiog desperatiškas pastangas kaip nors išgauti rimą. Nors rimo sąskaiton jis paaukvoja ne tik ritmą, ir kirčiavimą, bet ir gramatiką bei žodžių prasmę, tačiau, lyg užkerėtas, tas rimas vistiek išeina visiškai suluošintas:

„Ne Tau žemės sostas paskir-
[tas,
Kur auksas ir ašaros slegia,
Tu liksi Karalius bimirštąs
Iškeltas ant paprasto medžio“.
(Triumfo diena, 24)

Elementariausios gramatikos taisyklės Bagdono be jo kio pasigailėjimo laužomos:

„Akys mano vienos buvo kal-
[tos,
Tavo vaizdą jos išdegino širdy,
Ir nešuosi ji kaip vėliavą iškel-
[tą,
Ir pamest niekur nebegali“.
(Apie akis, 85)

Žodį A. P. Bagdonas prievartauja pagal savo užgaidas, dažnai jo prasmės sąmoningai ar nesąmoningai visiškai nepasidamas. Vienoj vietoj: „Tik vėjas, mylimasis draugas, / Jai liūdnas pasakas *pasuokia*“ (31), kitoj jau: „Saulėi *dainą suokiant* mėlynuos laukuos“ (55). Arba, kad ir tokie „perlai“, kaip: „— man *šnera* ašaros iš lėto“, (84), „Tiktai *sielvartas* many *giliai prilipęs*“ (85), „Tavo ledo *žvilgsnis ištiestas* virš medžių“ (86), „Tik motulės *rankos*, nuo vargų *sukepę*“ (47). Tai nėra rūpestingai išrinkti pavyzdžiai: tokių nesąmonių apstu beveik kiekviena eilėraštyje. Dėl didesnio humoro, lakesnės vaizduotės skaitytojui štai dar vienas Bagdono „deimančiukas“:

„Tvoras, medžius ir namo sie-
[nas aš renku
Kuriais akių tavųjų žvilgsnis
[vaikštinėjo,
O laimės pilys ties griuvančiu
[dangum
Vienatvės liūdesį laukams kal-
[bėjo“.
(Netekimas, 77)

Ne vienas prikiša, kad dažniais atvejais recenzentai būna debiutantams per daug griežti. Norėdamas straipsnelį sušvelninti, dar kartą perverčiau šį „lyrikos“ (kaip autorius klasifikuoja) stamboką rinkinį, norėdamas rasti nors vieną pranašesnį posmelį, kurio pacytavimas šioje vietoje duotų optimistiškesniam poezijos mėgėjui nors mažų vilčių naujojo debiutanto atžvilgiu. Su gailėsčiu užverčiau knygą tokio posmelio neradęs.

Pasitvirtina jau seniai žinoma tiesa, kad kentėti ir jausti yra vienas dalykas, gi tas kančias ir jausmus meniškai apipavidalinti ir perduoti jau visai kitas. Nors autoriui „gal plyš širdis iš skausmo“ (79), bet iš šalies stebinčiam skaitytojui, tai gal tik viršutine lūpa iš juoko, kaip tam pasakos zukiui...

Yra ir korektūros klaidų. V. Buziko primityvus viršelės prilygsta knygos vertei.

A. P. Bagdonas *SUTEMŲ UGNYS. Lyrika. Išleido Nemuonas, Chicagoje 1956 metais. 104 pusl. Kaina nepažymėta.*

CENTRAL PARCEL SERVICE, INC.

Persiuntimai į Lietuvą
ATDARA NUO PIRMAD.
IKI PENKTADIENIO
9:00 ryto iki 4:30 po pietų.
Siuntiniai priimami
TIKTAI SUSITARUS.
Pirm atvykstant telefonuikit
dėl susitarimo.

CENTRAL PARCEL SERVICE, INC.

220 SO. STATE STREET
CHICAGO 4
Tel.: WAbash 2-9354

6 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.
—SATURDAY, APRIL 7, 1956

Žingsnis į subrendimą

Edv. Šulaitis

Šių metų filmų pasaulio aukščiausių atžymėjimų ženklų — „Oscar“ įteikimas praėjo su nemaža sensacija. Čia pirmoji vieta atiteko kukliam, su nežymiomis išlaidomis pagamintam filmui „Marty“, nusiėšusiam 4 „Oscar'us“. Šis filmas, vaizduojantis mėsininko meilę su mokytoja, žiūrovuose iššaukė susidomėjimą, nes jame reiškėsi realūs veikėjai, iš gatvės perkelti į drobinį ekraną.

Tie du pagrindiniai „Marty“ veikėjai rado didelį pritarimą ir jie užsitarnavo aukščiausio įvertinimo. Mėsininko rolę vaidinęs Ernest Borguine buvo vienas iš milijonų šio krašto žmonių, kurie, nors neimponuojantys savo išvaizda, norėjo gyventi, norėjo mylėti, norėjo rasti sau nusiramimą gyvenimo audrose. Tai buvo lyg atsakymas tiems, kurie į filmo ekraną įdėdavo Davy Crockett tipo herojus, valentiniškus meilikautojus ir Liberace šypsenas.

Jeigu prieš kelis metus šiame krašte dominavo liuksusiniai, brangaus pastatymo filmai, su žymiais vardais ir veidais, tai šiandien filmų lankytojui daugiau prie širdies pasirodė esą realistiški, gyvenimiški filmai. Čia nemažos įtakos yra turėję pokarinės gamybos europietiški filmai, kurie šio krašto gyventojams, nemačiusiems skurdo, vargo, atvėrė nežinomybės duris, parodydami antrą medalio pusę. Ir ta pati varginga aktorė Anna Magnani, kurią mes matydavome kuklučiuose itališkuose filmuose, šiandien atsistojo į „Oscar“ laimėtojų eilę todėl, kad ji filmuose ne vaidino, bet gyveno, ir juose gyvendama užsitarnavo sau laurus.

Šios minėtosios apraiškos yra vaizdus šio krašto filmų lankytojų subrendimo įrodymas ir jų intelektualinis išsivystymas. Įžengti į žmogaus vidų nėra lengva ir kartais gilesnė jo analizė lieka už durų,

siekiant gražių vaizdų, tuščių istorijų ir mėlynų akių. Tad tuo būdu šiemetinis „Oscar'ų“ įteikimas realizmo atstovams yra gražus žingsnis į publikos subrendimo aukštesnę pakopą.

Paliekant filmų pasaulį, tenka dar vienu kitu šakiniu apsisistoti ties dailės šventove, kurioje paskutiniu metu irgi norima padaryti žingsnį į vertybių perkainojimą.

Jeigu paskutiniai metai į filmų ekranus stengėsi sugrąžinti realistiškas formas, tai dailėje kiekvienas, užsėdęs ant šaukaus modernizmo arkliuko, pasišovė siekti to, ko vyzdys nepasiekia, ko žmogaus protas nesuvokia. Čia gimė savotiška modernizmo manija, vadovaujantis vaizdžiu mūsų liaudies posakiu — nors nežmoniškai, bet tik kičoniškai.

Tačiau ši modernizmo ir jo kūrėjų ekspansija iššaukė opoziciją, kuri nori grąžinti meną į jo senąsias vėžes. Spaudoje dažnai matoma balsų, pasisakančių prieš tą perdėtą modernistų norą dominuoti meno pasaulyje.

Štai Chicagos dienraštis „Sun-Times“ savo vedamajame, užvardytame „Artistic Genocide?“ skundžiasi konservatyvaus meno nužeminimu. Čia pabrėžiama, kad ir senosios mokyklos atstovų darbai yra verti parodyti Meno Instituto parodose, nors ir juos pakabinant žemyn galva. Taip pat rašoma, jog neturėtų būti vienos srovės meno parodose, nes tai reikštų ėjimą prieš šios valstybės dvasią.

Tikrai, čia būtų galima sutikti su laikraščiu, nors ir paklausimo formoje, beatodairinius modernistų žygius pavadinančiu „meno genocidu“. O baigiant norisi paminėti Chicagos Meno Instituto parodos prižiūrėtojo nuomonę apie modernųjį meną. Jis pareiškė: „Man atrodo, jog vaizdingesni paveikslai gautųsi juos nebepeisiant, bet paėmus kelias dėžes dažų, ir apliejant audeklo gabalą“.

FRANK SALEM ONAVIČIUS
pigiai paruošia paprastus ir sudėtingus
INCOME TAX (MOKESČIŲ) BLANKUS
Atlieka knygvedybos patarnavimus.
504 W. 33rd St. (netoli Normal Ave.). Susitarimui tel.:
Victory 2-3486. Kasdien nuo 6 val. vak. iki 10 val. vak.
Seštad. ir sekmad. nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakare.

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Nariai

kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki \$10,000.00,
o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.

6234 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 38, ILLINOIS
Grovehill 6-7575

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.

2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS
Lafayette 3-1083

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.

3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
Cliffside 4-0104

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 SOUTH 49th COURT CICERO 50, ILLINOIS
Townhall 3-8131-2

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.

1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
Haymarket 1-2028

Gražu sovietų Lietuvoje

(Humoristiškų trupinėlių rinkinėlis)

NEGRĮŽK, DURNIAU

Vienas dypukas, prisiskaitęs Michailovo laiškų, panorėjo sužinoti, ką jo motina pasakytų apie grįžimą, ir parašė jai Lietuvon tokį laišką:

— Mano miela motinėle, sunkiai dirbu, taupau pinigų ir, kai susitaupysiu kelionei, sugrįšiu pas tave.

Motina atsakė:

— Mano mielas sūnau, labai gerai darai, kad pinigus taupai ir Lietuvon sugrįžt manai. Tik palauk, kol aš pabaigsiu taisyti tavo tėvo griūvantį namą ir tave pakviesiu.

Bet laišką patikrino sovietiškas cenzorius, ir sūnus jį gavo su tokiu užrašu įstrižai:

— Negrįžk, durniau, ba pakars...

LINKSMAS IR GERAS GYVENIMAS

Isikarščiavęs bimbinkas šaukia dypukui:

— Kur jūs bėgsit toliau, kai laišškai iš Lietuvos dabar išaiškina visus jūsų darbelius ir visus jūsų tarybinio gyvenimo šmeižtus?..

— O ar jau kai ką išaiškino? — paklausė dypukas.

— Štai, pasižiūrėk, — išdėdžiai tarė bimbinkas ir nugalėtojo gestu padavė dypukui laišką iš Lietuvos, kur buvo parašyta:

— ...o kai dėdytė labai prašai parašyt, kad kalkozas geras, tai mes linksmai dirbam savo pavalgę ir savo apsilvę gerai gyvenam...

IR JIE TURI ŠIRDĮ

Senas ir karštas vilnietis gavo tokį laišką iš Lietuvos:

— Nerašyk, dėde, kad kolchoze labai gera. Mes geriau žinom. Ir galim tiesiai pasakyti (nes nėra ko mums daugiau bebijoti), kad kaip kam, o mums tai visai bloga. Pavalgyti reikia trims. Dirbti nėra kam. Mama turi 75 metus ir jau kelinti metai žabala. Dukutė dar nebaigė aštuonių metų ir nelabai sveika. O aš pernai žiemą, kirsdama miške kolchozo pirmininkui sienojus, išsisukau koją ir ki šiol gerai nepaeinu. Bet vistiek ipareigojo mus nuimti po pusę hektaro cukrinių runkelių kolchozui...

— Jakalgi Stalina kanstitucija neaprupina senatvės, ligonių ir darbininkų vaikų? — nustebę vlniečio žmona, išgirdusi tokias naujienas.

— Matai, draugel, dabar ana eina unt savikritikas, neturi laika tokiam reikalui. Palauk, aprūpins... — autoritetingai paaiškino vyras.

— A kaip tu mislyji, ką anis minina, sakydami "nėra ko mums daugiau bebijoti"? — paklausė moteris.

— Čia anis aiškiai pasaka (tegu tai pamata ir melagiškai dypukai!), kad ten fry kontrė, tikra dimakratija, nieks nieka dabar nebija ir gali viską rašyti, — atsakė vyras.

— Ar nemislyji, draugel, kad reikėtų juos sušelpiti, kaip pėkėdžių nusiųsti. Kiti žmonės siunčia saviems, — pasiūlė moteriškė.

— Noser, nereikia. Ar neatsimeni, ką mūsų laikraštis rašė? Tas paprātys iš kapitalistinių laikų. Tada ir reikėdė šelpiti... Bet dabar ten yra viska, nieka nereikia. Tik kapitalistiniai prapagandistai siunčia pašalpas saviems... Unt gala, mūsų siškės ir nepraša. A jeigu ir paprašytų (pamėgintų šmeižti tarybinį tėvynį), tai aš joms ne pašalpu, a jų pačių laiškų nusiųsč, kur reikia... — grėsmingai užbaigė vyras.

— No, draugel, ne dėl prapagandas, ale tik dėl širdies benkiek nusiųst, sakyč... — aiškino moteriškė.

— Orait, šitaip možna. Nusiųsim mes joms (kaip pataria Bimba ir Prūseika) mūsų laikraščiu. Čia jau pilnas kornieris jų prisirinka. A jas gavusias džiaugsis ir matys, kad mes turim širdį...

SUŽINOJO

Vieną kartą, vėlai naktį, Sniečkus ir Paleckis išėjo pasi-vaikščioti ir susitiko visiškai girtą darbininką.

— Puiki proga sužinoti, ką mano darbininkai apie esamą padėtį, — tarė Sniečkus Paleckui ir kreipėsi į girtuoklį:

— Na, pilietį, ar gera tarybų Lietuvoje?

— Geriau ir būti negali...

— O prezidentą Paleckį ar myli?

— Ooo... Aš jam nepagailečiau visos savaitės darbo...

— O Sniečkui?

— Visą mėnesį veltui dirbčiau...

— O kiek paaukotum mūsų vyriausybei?

— Metus ir daugiau...

— O kur tu dirbi drauguži?

— paklausė susižavėjęs Sniečkus.

— Esu kapų duobkasys...

SNIEČKAUS SIMFONIJA

Sniečkus su Paleckiu tarėsi, kaip sutikti aukštus svečius, atvykstančius iš pačios Maskvos. Paprasti sutikimai jau įgriso. Jie norėjo sutikti kaip nors kitaip. Staiga Sniečkui švystelėjo galvoje šviesi mintis.

— Orkestras juos lydės iki rūmų ir gros įvairias simfonijas, — tarė jis.

— Kažin ar tas orkestras eidamas galės gerai groti; — suabejojo Paleckis.

— Kai partija paprašys, tai jis ne tik eidamas, bet dar ir baletą šokdamas gros, — paaiškino Sniečkus.

VYTAUTAS DIDYSIS PRISIPAŽINO

Archeologai atkasė Vilniuje kažkokią sudžiuvusią mumiją ir pranešė partijai. Partija, norėdama pasididžiuoti savo

7 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.

— SATURDAY, APRIL 7, 1956

mokslininkų atradimais, pranešė Maskvai, kad rastoji mumija gali būti paties Vytauto Didžiojo. Maskva įsakė pateikti argumentus. Pati partija ėmėsi vadovauti tyrimui ir po kurio laiko patelefonoavo Maskvon:

— Daleidimas pasitvirtino... — Argumentai? — paklausė Maskva.

— Partijos vardu paklaustas, pats prisipažino... — atsakė uolūs tyrinėtojai.

SOVIETIŠKA ROKIRUOTĖ

Partija pakvietė šachmatininką Mikėną supažindinti komjaunimo būrelį su šachmatų žaidimo taisyklėmis. Meisteris aiškina, kad rokiruojant reikia pirma kelti karalių, o ne bokštą.

— A eto počemu? — pasiteirauja partijos atstovas, prižiūrėjęs aiškinimą, kad nenukryptų nuo politinės linijos.

— Tokie yra FIDE (pasaulinės šachmatų federacijos) nuostatai, — atsargiai paaiškina meisteris.

— Ar iš Maskvos jie paskelbti? — paklausia politrukas.

— Ne...

— Togda eto nas neobiazyvajat. Eto tolko kapitalističeskij predrassudok. Mes negalim sutikti, kad karalius turėtų privilegiją pirmas vaikščioti. Mes rokiravome ir rokiruosime demokratiškai! — kietai pareiškia politrukas.

Meisteris apgailestaudamas prisipažįsta suklydęs, ir komjaunimas rokiruoja "demokratiškai"...

BIZNIO IR FINANSŲ PATARĖJAS

Pirkdamas ar parduodamas prekybos įstaigą, organizuodamas ar padidindamas įmonę ar kokį biznį, pasitark su

**WILLIAM J. DRAKE
-DRAGŪNAS**

85-03 Wareham Place,

JAMAICA, N. Y.

Tel. Jamaica 6-7272

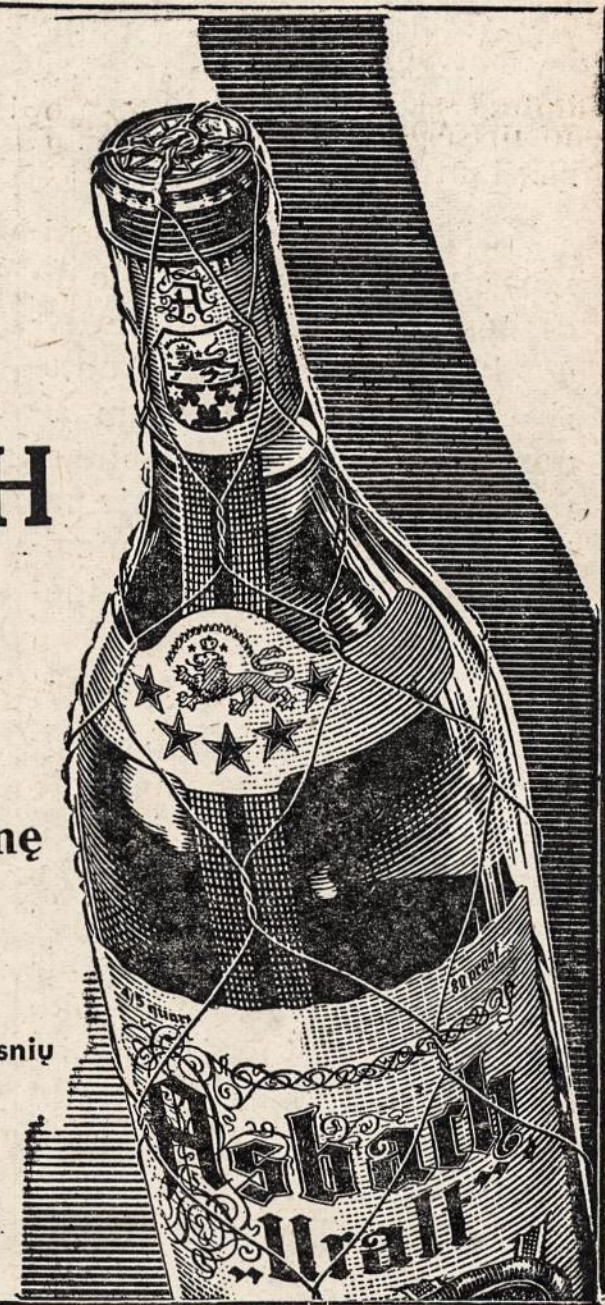
... ir visi
pasirenka

**ASBACH
"URALT",**

tą garsiąją
vokišką
vynuogių degtinę

8 metų senumo—80 laipsnių

German Distilleries Ltd.
175 RIVERSIDE DRIVE, N. Y. 24

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĖSI RYTOJ!

TAIGI PRADĖK TAUPYTI ŠIOJE LIETUVIŠKOJE ĮSTAIGOJE.
Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki \$10,000.00.

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.

4071 Archer Ave. Tel.: LAfayette 3-8248

(į vakarus nuo California Avenue)

CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:

Pirmad., Antradi., Penktadi. ir Šeštadienį 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų.
Trečiadi. 9:00 ryte iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

Dar apie knygų pramonę Amerikoje

Kaip žinome, Amerikoje laikas nuo laiko yra stipriai pasisakoma prieš dideles įmones, prileidžiant, kad jų išaugimas mažina kompeticiją ar netiesioginiai veda į socializmą. Pasisakoma ir prieš didesnes leidyklas, nes galvojama, kad literatūroje ir mene didelio biznio siekiančios leidyklos turi neigiamos įtakos kūrinių kokybei. Atsakydamas į panašius užmetimus McGraw-Hill leidyklos prezidentas Curtis G. Benjamin pabrėžia, kad ir didžiausios knygų leidyklos Amerikoje, palyginus su tokiais korporacijomis, kaip General Electric ar General Motors, tėra tik kišeninės įmonės. Matuojant doleriais, kokia nors General Electric per vieną dieną padaro daugiau apyvartos, negu visos leidyklos krūvoje per visus metus.

C. G. Benjamin abejoja, ar masinis susidomėjimas vidutinio lygio knygomis pastaruoju metu turi bent kiek įtakos į gerųjų knygų kūrimą ar leidimą. Didelio biznio metodai tik padėjo iširti tikrąjį publikos skonį ir, gal būt, dar prisidėjo prie jo lygio nužeminimo, bet neturėjo įtakos aukštesnės vertės naujųjų kūrinių atsiradimui. Galima drąsiai teigti, jog vien dėl to, kad masės daugiau mėgsta skaityti Mickey Spillane, nebuvę užkirstas kelias geresnės vertės veikalui būti parašytam ar išleistam.

Pasistatęs klausimą: ar minios skonis bet kada turėjo didesnės įtakos tikrai aukšto lygio kūrėjams, straipsnio autorius atsako: "Kiekvienam žinoma, kad didieji menininkai rašo, piešia ir komponuoja patys sau, savo tikrajam menininko 'aš', bet ne miniai, leidėjui ar patronui".

Kaip tik dėl to autorius ir galvoja, kad platesnis paskleidimas vidutinio lygio leidinių neturėjo jokios įtakos į geresnių pasirodymą. "Aš abejoju, kad iš viso pasaulio istorijoje kada nors būtų buvęs geresnis laikas ar vieta geram ar blogam menininkui pasirodyti viešai su savo darbais ir atkreipti į save publikos dėmesį, negu kad yra dabar Amerikoje".

Leidėjų įtaka pasirodantių knygų kokybei tėra labai maža. Leidėjas negali blogo rašytojo padaryti geru, lygiai kaip ir gero blogu. Tik tiek, kad leidėjo intelektualinis skonis ir meninės pažiūros greitai būna pajuntamos ir vėliau į tokias leidyklas orientuojasi dauguma panašių pažiūrų rašytojų. Tačiau, kaip taisyklė, geresnius ir populiarenius rašytojus daugiau patraukia didesnės leidyklos, nes jie ten mato visais atžvilgiais didesnes galimybes. — at

— Vokietijoje 683 lietuviai džiovininkai laukia mūsų pagalbos. Aukokime jiems šio vaizus

Dr. Julia Monstavičius
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Motėrų ir vaikų ligos
10748 So. Michigan Avenue
Tel.: PU 5-6766—Rez. tel.: EN 4-4979
Darbo valandos: nuo 6 iki 9 val. po pietų kasdien, išskyrus trečiadienius
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 val. po pietų

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE
Valandos: akdien nuo 10 ligi 12 val. iš ryto ir nuo 7 ligi 9 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 10 ligi 1 val. Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telef.: PROspect 8-3229
Rezid. telef.: WALbrook 5-5076

Tel.: PROspect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8 tikrai antradieniais ir penktadieniais
Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezidencija: HEMlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir Šeštadienį tikrai susitarus.

Ofiso telef.: VIRginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų. Trečiadienį pagal sutartį.

Rezid. tel.: STEwart 3-4511
Ofiso telef.: YARds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez.: RE 7-6867
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampas Archer ir California Ave.)
VAL.: 2—4 po pietų ir 6—8 vakare, šeštadieniais 2—7 p.p., išskyrus sekm.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 po pietų ir 7:30—9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso telefonas: PROspect 6-3838
Rezid. telefonas: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Telef.: Ofiso ir buto OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Ave., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais 12—4 val.
Butas: 1526 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Ofiso telefonas: LAFayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEDzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12—2:30 Daily afternoons.
Vakarais: pirmad., antrad., ketvirtad 6—8:30. Trečiadieniais tik susitarus

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Motėrų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DANube 6-1125
Valandos: 1—4 ir 6—8 vakaro. Šeštadieniais 1-4 val. po pietų.

Dr. Juzė ir Dr. Kestutis
AGLINSKAI
GYDYTOJA-JAS IR CHIRURGĖ-GAS
2300 WEST 51st STREET
VALANDOS:
Pirm., antrad. 10-12, 2-4 ir 6-9 popiet. Ketvirtad., penktad. 2-4 ir 6-9 popiet. Šeštadieniais 10-2 val. popiet.
Tel. Ofiso: PROspect 6-1795
Rezid.: GROvehill 6-5603

Telefonai: Ofiso GROvehill 6-5395
Rezidencijos: PROspect 6-4731
DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
2423 WEST 63rd STREET
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8
Šeštadienį 2-4 val. po pietų.
Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta

DR. CONSTANCE O'BRTIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEMlock 4-5524
Hours by appointment only.

Dr. Juozas PAUKŠTYS
DANTU GYDYTOJAS
4253 ARCHER AVENUE
(įėjimas iš Whipple St.)
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 p. p. 7-9 p. m. Šeštadieniais 10-12.
Trečiadieniais uždaryta.
Telef.: LA 3-4949 — namų CE 3-7786

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8 Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso telefonas: YARds 7-4787
Namų telef.: PROspect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, šaukite Midway 3-0001

Telef. ofiso: CLIFFside 4-2896
Rezid.: LAFayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
(kampas 47th ir Hermitage)
Priėmimo val.: 2-4 ir 6-9 val. po pietų
Šešt. 2-6 val. popiet. išskyrus šeštad

Telefonai: ofiso CLIFFside 4-0253
Rezidencijos: GROvehill 6-8876
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4645 S. ASHLAND AVE. (kamb. 211)
Pirm., Antr., Ketr. ir Penktad. 6:30—8:30 val. vak. Šeštadienį 2—4 v. p. p.

DR. VYT. TAURAS-TUPČIAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos.
Ofisas ir rezidencija: 2410 W. 51st St (antras namas nuo Western Ave.)
Tel.: PROspect 8-1223 arba WE 6-5577
Ofiso val.: pirmad. 8-10 val. vakaro antrad., treč. ir penkt. 6-9 v. v. ir šeštad. 2-4 val. po pietų

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
CHIRURGINĖS LIGOS
Ofiso telef.: HEMlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telef.: PROspect 6-8484
Val.: 2-4 po pietų ir 7-9 vak.

DR. J. VAITAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 SO. 49th COURT, CICERO
Kasdien 10-12 ryto ir 5-8 val. vak. Šeštadieniais 10-2.
Ofiso ir buto telef.: OLYmpic 2-1381

Tel.: ofiso ir rez. PROspect 6-9400
Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVIČIŲTE)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 SO. KEDZIE AVENUE
Val.: kasdien nuo 1—3 popiet ir nuo 6—8 val. vakaro; šeštad. 1—4 popiet, trečiadienį ir kitu laiku tik susitarus.

Tel.: ofiso VI 2-1581; rez.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val. Šeštadieniais 2-4 val. po pietų. Sekmadieniais uždaryta.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6400 SO. KEDZIE AVE.
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak. trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą
Telefonas: HEMlock 4-7899
Namų tel.: HILLtop 5-2557

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAI-PROTEZISTAS
Aparatai—Protezai, Med. Bandžai. Speciali pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Illinois
Tel.: PROspect 6-5084

Garsinkitės "N-nose"
8 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.
—SATURDAY, APRIL 7, 1956

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI
Dr. Ant. Rudokas, O. D.
tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Telefonas: YARds 7-7381
Priima: Vakarais nuo 6 ir 9 val. Šeštad. nuo 10 ryto iki 4 po pietų. Treč. ir sekmad. pagal susitarimą.
4455 S. CALIFORNIA AVE., Chicago

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YARds 7-1829
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8. Trečiad. nuo 10-12; penktadienį 10-2. Šeštadieniais 10—2 val. po pietų.

Dr. Kazimieras MICHEL
Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis. Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Išgydo kreivas akis be operacijos. Įdeda netikrą — artificialę akį pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus. Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YARds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro. Tikrinu klausą ir pagelbėju neprisigirdintiems.

DR. S. VAITUSH, Opt.
Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo arba aptemimo, nervuotumo, skaudėjimo, akių karščio. Atitaisau trumparegystę ir toliaregystę. Prirengiu teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimai darom. su elektra, parodancia mažiausias klaidas. Speciali atyda krepšiams į mokyklos mokytojus.
VALANDOS:
Nuo 10:30 ryto iki 7:00 vakaro. Šeštadieniais iki 4 val. vakaro. Trečiadienį ir sekmadienį uždaryta.
4712 S. ASHLAND AVE
YARds 7-1373

"Naujienose" galima gauti šias knygas:

IVAIRŲ RAŠTAI
V. Andriukaiytė JAUNAI INTELLIGENTEI. Apsirengimo kosmetikos ir gražaus elgesio menas. 108 psl. \$1.25
Dr. S. Biežis. Būkite sveiki. 188 psl. \$2.00
Dr. J. Basanavičius — Lietuviškos Pasakos, I dalis, 280 psl., gražiai įršta \$3.00
CHICAGOS LIET. METRAŠTIS, gausiai iliustruotas, didelio formato, aprašo visokias lietuviškas veiklas ir veikėjus. 244 psl. Kaina \$3.00
Josephine Daužvardis — Popular Lithuanian Recipes. Valgių ir gėrimų receptai anglų kalba. 120 psl. \$2.00
M. Gudelis. Lietuviai gynė savo miškus. Įdomiai aprašytos kovos 1905 Suvalkijoje su caro valdžios paskirtais miškininkais \$2.00
Dr. Juozas Kaskelis — Komunizmas be Kaukės. 116 psl. \$1.00
A. Lalis lietuviškai angliškai ir angliškai lietuviškai žodynas. Mink. štais aptaisais \$12.00
Tas pats kietais aptaisais \$14.00
Mislių Knyga. Virš 1,000 mislių su paaiškinimais. 162 psl. \$1.00
B. Stundžia — Buriavimas ir jūrininkystė. Daug naudingų nurodymų vandens sporto mėgėjams. 126 psl. \$2.00
A. Vilainis. Zemačių Žemėje. Reportažai iš kelionių Lietuvoje. Chicago, 1952 m., 132 psl. \$1.50
A. Rinkūnas — Kregždutė III d. Tėvynės pažinimas. Skaityma prad. mokyklai. 232 psl. \$3.00
A. Rinkūnas — Kregždutė II d. Skaitymai prad. mokyklai. 184 p. \$2.75
P. Šulaitis — Darbo Teisės Terminai. Žodynėlis dirb. apsaugai. \$1.00
P. Šulaitis — Pensijos ir Pašalpos. Senatvės pensijos ir palikuonių pašalpos. Nelaimingų atsitikimų kompensacijos. 32 psl. 60c.
Visas čia išvardintas knygas galima gauti pirkti asmeniškai "Naujienų" Administracijoje, 1739 South Halsted St., Chicago 8, Ill. arba užsisakyti paštu, prisiunčiant money orderį arba čekį užsakomų knygų sumai pridėjus po 10 centų už kiekvieną knygą persiuntimo išlaidoms. Money orderius arba čekius reikia siusti šiuo adresu:

NAUJENOS
1739 So. Halsted Street
CHICAGO 8, ILL.

Žmonės ir aparatai

Minėjimai ir kiti įvairūs lietuviški parengimai duoda progų pasireikšti mūsų fotografams ir filmuotojams. Lietuvių Dienos — dabar ir Užovalanka — yra tie žurnalai, kur atsispindi šitų žmonių darbai. Chicagoje, kiek man teko matyti, šių leidinių foto korespondentai naudoja miniatiūrinius 35 mm aparatus. Tai negerai. Ir negerai dėl to, kad mažas negatyvas nesiduoda retušuojamas, didinant gerokai praskysta, išretėja iki nepakenčiamų „voratinklių“. Neretai gražus veidas, ar vykęs gamtos vaizdelis, tokioje nuotraukoje atrodo lyg šimto raitelių sukapotas. Panašių „paveikslų“ minėtiems spaudiniams kai kada „užfundija“ mok. Gulbinskas.

Fotografuoti spaudai — sunkus darbas. Prakeiktai sunkus. Sunkesnis net ir už jaunavedžių portretų nuružavojimą. Prieš kurį laiką Chicago American foto konkurse „dolerinį žiedą“ nuskynė vienas inžinierius, kuris kas vieni meteliai, važiuodamas automobiliu ar plaukdamas motorlaiviu, padaro apie 2,000 nuotraukų. Ir taip fotografuodamas penktą metų, minimas inžinierius padarė vieną „gerą paveikslą“, ir tai Chicagos didmiestyje, netoli savo namų. Kartu yra ir pirmasis darbas, kurį fotografuojantis inžinierius parodė viešumai.

Tačiau yra, taip vadinamos, dienos įvykių nuotraukos, kur foto korespondentas neturi pasirinkimo laisvės. Tokiais atsitikimais reikia veikti greitai, pulti kaip prie duonos... Negi, sakysime, žmogus stacia galva nerdamas iš penkiolikto aukšto lauks iki saulė išlys iš po debesio. Balansuojant ant taip ištemptos virvės, galima būtų nematyti „kalavijo randų“ ir mūsų fotografų darbuose. Tačiau įvairius brūkšnelius nuotraukoje, pozityve, lengva pašalinti, jei tam yra noro, o priemonių tikrai netrūksta. Maždaug prieš porą metų „Kodak“ pagamino tušą, kuris yra nepalyginamai praktiškesnis už senąjį „Indian Ink“.

Mėgstant fotografuoti, derėtų pačiam pasigaminti ir foto atviruką. Darbas įdomus, nereikalaujantis nei ypatingų sugebėjimų, nei didelių išlaidų. Atviruko kokybė nepalyginama, pats parenki formatą, negatyvo ir spaudos reikalavimams pritaikais popierių. Filmos išaiškinimas taip pat labai svarbus, bemaž diplomatinis, veiksnys, nes kontrastų aštrume tūno geros nuotraukos paslaptys. Todėl reikia mokėti ne tik paspausti „Shutter Release“, bet sugebėti išsiaiškinti filmą ir pasidaryti gerą atviruką.

Šiame rašinyje tik tarp kitko užkliuvau fotografiją, man labiau rūpi Balio Brazdžionio filmėlė „Lietuviškoji Chicago“. Ši sritis, atvirai kalbant, pas mus dar tebėra „vaikų“ rankose. Be brolių Motuzų darbelio,

mes nieko daugiau neturime. Galima aiškinti, kad Nepriklausomoje buvo daug padaryta, susiskirstyta į kategorijas, valgyta ne pagal kalorijas, bet, va, nesusipėta su filmavimo studija. Jei dar taip trisdešimt metelių... Šitokios užuominos man primena vienos bobutės pasakojimą, jei ne Izidoriaus mirtis, tai šiandien banke būtų milijonas...

Filmelės „Lietuviškoji Chicago“ nemačiau. Man nepatiko griežtai nustatytas aukos minimumas, kuri buvo ne ką mažesnė, kaip bileto kaina į Cinemą. Buvau ir esu nuomonės, kad įėjimas į tokį „kiną“ negali būti aukštesnis, kaip dešimt centų. Neapsirikau. Filmelė, kaip pastebėjo kai kurie laikraštininkai, negarsinė, lyg būtų susukta anais laikais, kai Charlie Chaplin svaidė bačkų lankelius ožkoms ant uodegų. Nebylės scenos peršviesios arba per tamsios. Kaip A. Gintneris rašo, geras išpūdis buvo ten, kur galėjai pats save matyti... Na, jei dar šalia stovėtų mergaitė, kuriai ant krūtinės, anot Birutės Pūkelevičiūtės, tupėtų paukščiukai raudonais snapais, tai filmos neatsižiūrėtumei, gal liktų ir į darbą nueita...

Kalbėjime rimtai. Filma iš lietuvių gyvenimo, ne tik Chicagoje, tikrai reikalinga. Tai būtų lyg vaizdinis dokumentas, kuris ne raštu, o garsia kalbėmis scenomis bylotų apie mūsų kultūrinę pastangą, pa-

sakotų apie margą lietuvių gyvenimą. Toks filmas, nebūtinai spalvotas, turi būti garsinis, įvykiai ir vaizdai sumaniai suderinti, kaip įvairūs muzikos instrumentai simfoniniam orkestre. Mėgėjų filmuotojų šiandien turime daug, tačiau jų darbai, savo technika, yra tik paprasti vaizdų albumėliai.

Gal kai kam šios pastabos atrodys per grubios, toli atsielkančios nuo saldžių pyragaičių. Tačiau nieko negaliu padėti, kada visi linkstame po įvairių aparatų našta. Aš pats vos panešu savo „Cameras“, tačiau dar neturiu kuo pasigirti. Viena man jau aišku: kiti turi namus, o aš — aparatus. Na, ir literatūros visą dieną... *Julius Sula*

Padėkime artimiesiems Lietuvoje ir Sibire

Priimame žodžiu ir raštu pilnai apmokėtus medžiagų, avalynės, maisto ir vaistų užsakymus, parinktus iš katalogų, išvalome ir persiunčiame vartotus drabužius į Lietuvą, SSSR teritorijas ir visą Europą. Turime didelį patyrimą visame Amerikos žemyne. Garantuojame 100%.

Siuntinius išsiunčiame kasdien. Lietuviškas ir sąžiningas patarnavimas.

Dirbame 6 dienas savaitėje: 8:30—6:30 val.

PATRIA GIFT PARCEL CO.

3741 West 26th Street

Chicago 23, Ill.

Crawford 7-2126

(Skelb.)

GIMINĖS LIETUVOJE LAUKIA JŪSŲ PAGALBOS. Jūs galite jiems pasiųsti **GARANTUOTĄ SIUNTINĮ** su drabužiais, avalyne, maistu arba vaistais per seniausią kanadišką eksporto firmą.

J. KAMIENSKI - JANIQUE TRADING CO.

CHICAGO, ILL. — 2314 W. CHICAGO AVE. Tel.: BR 8-6780

BUFFALO, N. Y. — 1162 BROADWAY. Telefonas: FI 1272

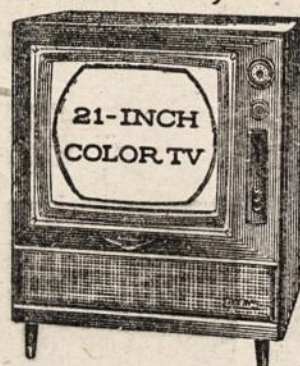
Drabužius galima siųsti ir naujus ir dėvėtus. Jūsų giminėms nereikės mokėti jokių maitų: viską sumoka siunčianti firma. Visų siuntinių pristatymas adresatams garantuotas. Drabužiai, maistas ir vaistai gali būti viename siuntinyje. Pradedant 1956 metais didelė nuolaida daiktams, užsakomiems Anglijoje.

Atdara kasdien, nuo pirmad. iki šeštad. nuo vidudienio 12-tos iki 8 vak.

GĖRĖKITĖS 21 COLIO SPALVOTU TV, PLAČIU, KAIP GYVENIMAS...

GYVENIMIŠKAI TIKRU!

Jūs galite šiandien išgyti pilną 21 colio spalvotą TV! Didelis, puikus, kvapą užimantis — kaip tikras gyvenimas! Rinkitės bet kurį RCA Victor iš dviejų nuostabių naujų kabinetinių stilių. Stebėkite vis daugiau ir daugiau naujų spalvotų programų, o taip pat ryškių, aiškių juodų ir baltų standartinių transliacijų. Abu setai vienas kitą papildo. Pilna TV namų pramoga Jums ir Jūsų šeimai!

RCA Victor 21 colio reguliatorius. UHF-VHF balso derintojas. Mahogany ar šviesaus tropikinio kietmedžio išdirbinys. Deluxe model 21CT662, \$695.00 ir aukščiau.

RCA PRADĖJO IR IŠVYSTĖ DERINAMĄ SPALVŲ TELEVIIZIJĄ.

FELIX A. RAUDONIS, NELLIE BERTULIS, sav.

ROOSEVELT FURNITURE COMPANY

2310 WEST ROOSEVELT ROAD

Tel.: SEeley 3-4711

Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

LIETUVIŲ TAUTINĖS KAPINĖS

8200 So. Keane Ave., Oaklawn, Illinois

Prašome aplankyti mūsų kapines ir apžiūrėti kelių tūkstančių lietuvių pasirinktas vietas. Lengvomis sąlygomis duodame paskolas pirmiems morgičiams. Neiname komisijos. Platesnių informacijų telefonuokite:

GRovehill 6-5078

CHICAGOS ŠVARIASIAUS IR MODERNIŠKIAUSIAS DARŽAS
BUDRIKAS
WILLOW WEST INN
AND PICNIC GROVE
83rd and Willow Springs Road
WILLOW SPRINGS, ILL.

BUDRIKAS duoda \$20.00 už bet koki seną įsų laikrodėlį, perkant naują Bufova, Benrus, Elgin, Gruen, Longines Wittnauer nuo \$39.95 ir aukščiau. Perka ir parduoda Deimantus, Briliantus, seną auksą ir gintarus.

Elektriniai sieniniai laikrodžiai po	\$2.95
Laikrodžiai su gegute po \$6.95 ir aukščiau.	
Mašinėlės plaukams kirpti su žirkklėmis	3.95
Žadintuvai laikrodžiai po	1.99
Kišeniniai laikrodžiai po	1.99
Rankiniai laikrodžiai su akmenėliais po	6.99
14 karatų grynų aukso rankiniai laikrodžiai po	29.95
Folding Foto Camera po	9.95
Mažas kišeninis foto aparatas po	1.99
Parker Parkette rašoma plunksna po	1.99
Marine Band lūpinės armonikos po	1.99
4 gabalų arbatos setas, vertės \$4.00 už	1.99
Kavai virti chromu padengtas puodas, verės \$4.00 už	1.99
20 gabalų lėkščių setas, vertės \$8.00, tik po	4.00
53 gabalų lėkščių setas meniška pagražintas, vertės \$69.00 tikrai po	29.95
100 gabalų lėkščių setas, vertės \$52.00, tik po	14.95
53 gab. stainless peilių ir šaukštų setas, vertės \$32.95 už	14.95
53 gab. pasidabruoti Rogers Silverware, vertės \$42.95 tik po	19.95
Vienam asmeniui setas sterling silver, vertės \$32.00 už	19.95
Automatiškas tosteris, vertės \$19.95 už	9.00
Waflių keptuvės, vertės \$12.95 už	5.95
Heating Pad (Elektrinės pagalvėlės) \$8.00 vertės už	4.00
Vilnoniai blanketai po	3.95
Plunksninės pagalvės po	1.95
Šilkinės kaldros po	6.95
Paausuoti cuff links setai su jūsų initialais vertės \$4.00 po	2.00
Balto plieno ir sidabro tįstančios laikrodėlių apyrankėlės, vertės \$2.50 už	1.19
Paausutos laikrodžių grandinėlės, vertės \$3.00 už	1.50
Cigarečių žiebtuvėliai \$2.50 tik po	.98
Vėliausios mados auskarai, vertės \$2.00 po	.98
Rožančiai, vertės \$2.00 už	.75
Rožančiai, vertės \$5.00 už	2.00
Geltono aukso auskarai, vertės \$1.50 už	.50
Perlai, vertės \$3.00 už	.98
Pikniko kėdės po	.49
Tape Rekorderiai, vertės \$129.00 už	69.95
Automatiški Phonografai, vertės \$59.95 už	39.95
Maži radio nupiginti už	12.95
Radio su baterijoms ir elektra	24.95

Televizijos visų žymiausių kompanijų už žymiai sumažintas kainas lengvais išmokėjimais.

Rašomos mašinėlės nuo \$35.00 aukščiau.

Atsinešk šį skelbimą—gausi dykai Lietuvišką Knygą su gaidomis.

Atdara Pirmadieniais ir Ketvirtadieniais vakarais iki 9:30. Sekmadieniais nuo 10 iki 5 popiet. Kitomis dienomis nuo 9—6.

Budriko Radio valanda iš WHFC Radio Stoties, 1450 kil. ketvirtadieniais nuo 6—7 val. vakare.

JOS. F. BUDRIK, Inc.

3241 S. HALSTED ST.

Tel.: CALumet 5-7237

9 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.

—SATURDAY, APRIL 7, 1956

Nejaugi rūkome sintetinį tabaką?

84-to Kongreso Rekorde, kovo mėn. 21 d. sąsiuvinį, yra užrašytos kiekvienam rūkytojui įdomios Wilson'o, reprezentuojančio Indianos 9-tąjį distriktą, pastabos, kuriomis čia ir pasidaliname su skaitytojais.

Pradžioje Wilson'as pateikia statistikos duomenų, iš kurių susidaro vaizdas, kad tabako auginimas jo distrikte yra gana svarbus pajamų šaltinis. Jo manymu, tabako augintojai yra pagrįstai susirūpinę kai kurių cigarečių fabrikų pastaruoju metu pradėtais praktikuoti tabako susintetinimo metodais. Tuo taipgi yra pagrįdoto susirūpinti ir tabako vartotojams, ypatingai cigarečių rūkytojams.

„Aš turiu galvoje neseniai pradėtą sintetinių cigarečių vystymą; sintetinių ta prasme, kad jos nėra pagamintos iš aukščiausios rūšies tabako. Vietoje tabako jos gaminamos iš chemišku būdu sulydintų lapų, pagamintų iš tabako milėlių.

„Štai kaip šis procesas veikia:

„Sudžiovintas tabakas, kartu su stagarais, šaknimis ir kitomis atraižomis yra sumetamas vienon krūvon ir sumalamas į mišinį, mano supratimu, panašų į sumaltą kavą. Po to produktas apšlakstomas atitinkamais chemikalais ir perleidžiamas per kaitinimo procesą, įgalinantį produktą prisigerti didelį oro kiekį. Ši sintetinė medžiaga iš mašinos išeina jau plonų lapų formoje. Lapus belieka supiaustyti, susukt į cigaretes ir jas parduoti rūkančiajai publikai, kaip aukštos rūšies tabako gaminius”.

Toliau Wilson'as įrodinėja, kad rūkytojai nieko apie šį procesą dar nežino ir kad ne visi tabako fabrikai jį vartoja, bet jeigu taip dalykai ir toliau vystysis, kiekvienas gamintojas turėsias prisitaikyti prie pigesnių metodų, nes tabako pramonėje esanti didelė kompeticija. Kadangi sintetinis metodas tereikalauja mažesnio kiekio ir prastesnės rūšies tabako, daugeliui tabako augintojų nutrūksias darbas.

Pereitų metų statistika rodo, kad, nors parduotų cigarečių kiekis buvo 3% didesnis, negu 1954 metais, bet joms pagaminti suvartota 5% mažesnis tabako kiekis.

Pasiskundęs, kad rūkytojai nėra painformuoti apie šį tabako apdirbėjų posūkį į gamybos susintetinimą Wilson'as pareiškė:

„Man atrodo, kad jeigu nauji sintetiniai tabako lapai yra geresnis produktas, malonesnis rūkyti ir mažiau kenksmingas sveikatai, cigarečių gamintojai su dideliu malonumu bū-

Naujieji leidiniai

LIETUVIŲ DIENOS

Jau pasirodė kovo mėnesio numeris. Įdomus, gausiai iliustruotas retomis nuotraukomis. Šiame nr. rašo: Povilas Žadeikis, mūsų atstovas Washington — Maskva yra sunkiai nusi Kaltusi; Kovo radijo bangomis — redakcijos str.; Alio, Alio! Kalba Madridas — pasikalbėjimas dėl transliacijų iš Madrido lietuvių kalba; LRK-SA 70 m. sukakties proga; Ant. Vaičiulaitis — žiežirbinės ragana, stilizuota pasaka; Marija Sims — keturi eilėraščiai; Dr. V. Sruogienė — Didysis Lietuvos kancleris Radvila; Br. Tuti — Knygos ir autoriai; Bostono lituanistinė mokykla; Paulius Jurkus — Kazio Varnelio bažnytinio meno studija; veidai ir vaizdai — du puslapiai iliustracijų.

Angliškų daly: Lithuanians Add to Canada's Growth; The Forest of Anykščiai; Lithuanian War Veterans in Chicago; Lithuanians make news. Viršeliai: pirmajame trys mūsų karo invalidai; antrajame — verpėja — jauna mergina tautiniais rūbais. S. D.

tų pranešę apie tai visam pasauliui. Tačiau to vietoje ši pasikeitimą supa kažkokia tyla ir misterija.

„Esu atsitiktinai nugirdęs, kad gamintojai šį naująjį produktą vadina homogenizuotu tabaku. Mano supratimu žodis 'homogenizuoti' turi visai kitokią prasmę. Žodynas sako, kad šis žodis reiškia padaryti produktą, kaip pavyzdžiui pieną, maistingesniu ir skanesniu, nepridedant jokių chemikalų bei svetimų produktui medžiagų. Sintetinio tabako gamybos apibrėžimas betgi nėra tolygus”.

—Girkšt-pakšt ant lentos
Kibur-vibur ant tvorės.—Kas?
Atsakymas „Mūsų knygoje”.
Kaina \$1.00. Naujienose.

Šis jaunimas koncertuos sekmadienį, bal. 15 d.

Štai Ateitis šokėjų grupė, kuri rengia koncertą sekmadienį, balandžio 15 dieną, 4:00 val. po pietų, Sokolų salėje, 2337 So. Kedzie Avenue.

Šį metą sukanka 15 m. nuo Ateities įsikūrimo. Šia proga grupė pasirodys su šokiais, dainininkas baritonas Stasys Baranauskas su gražiomis dainoms, akompanuos pianu muz. A. Kučiūnas, o Dainavos Ansamblis sveikins dainomis dainomis.

Po koncerto šokiai prie B. Jonušo parinkto orkestro, kuriame dainuos A. Dumbrys.

AUTO TAISYMAS IR GASOLINO STOTIS

Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Taisomi motorai, stabdžiai, transmisijos ir t. t. MOBILGAS benzinas, Firestone padangos, baterijos ir automobiliams dalys.

1934 W. 59th Street Tel.: GROVEHILL 6-9136
M. ČESAS, patyręs automobilių specialistas

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

pataria:

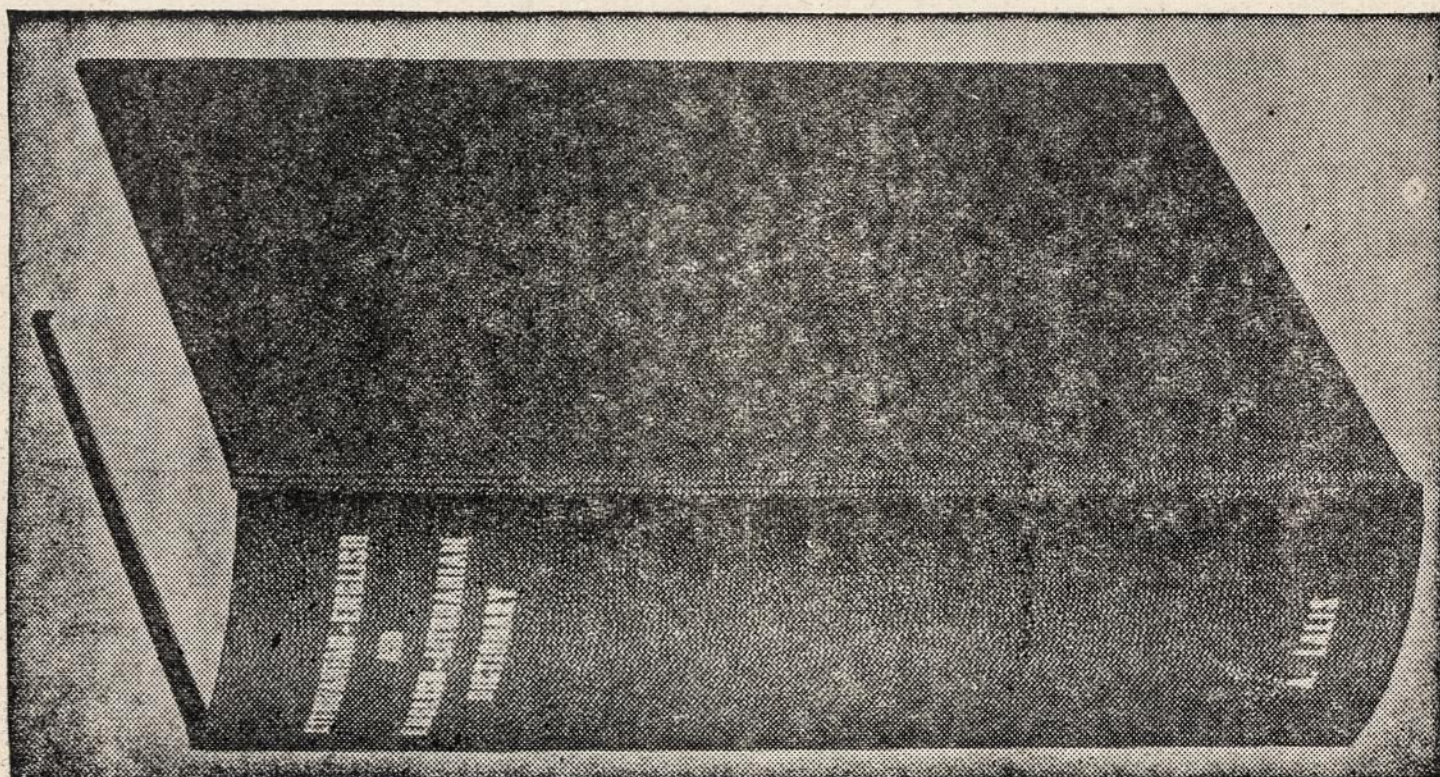
1. Nepraieiskit visų uždirbtų pinigų. Taupykite nors dalį.
2. Pinigams padėti nereikia važinėti. Juos galite pasiųsti paštu. Mes apmokėsime pašto išlaidas.
3. Planingas taupymas visados moka gerus dividendus.

2202 W. CERMAK ROAD
Virginia 7-7747
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.

Chartered and Supervised by the U. S. Government

ISTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 5 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9-tos ryto iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9-tos val. ryto iki 1 valandos po pietų. Trečiadieniais visai neatidaro.

GERIAUSIAS ANGLŲ KALBOS ŽODYNAS

A. Lelio Angliškai-lietuviškas ir Lietuviškai-angliškas žodynas yra plačiausios apimtės ir praktiškiausias iš visų iki šiol išėjusių žodynų.

Kito tokio plataus ir išsamaus žodyno artimu laiku nenumatoma išleisti. 1256 pusl. Abi dalys vienoje knygoje, įrištas stipriuose kietuose viršeliuose Kaina \$14.

Siųskite čekį arba money orderį:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Illinois

Religija, žmogus, kūriniai ir kūrėjai

Chicagos religinio meno parodos įvertinimas

S. TAMULAITIS

1. Religinio meno apibūdinimas

Savo esmėje krikščioniškasis vaizdinis menas yra gerokai priešingas antikinio (pagoniškojo) religinio meno sampratai. Tobulos ir išbaigtos antikinio meno formos, atremtos į žemiškosios pasaulėžiūros turinį, žiūrovui skelbė ne ką kita, o tik tai, kad jo tikrasis gyvenimas prasideda ir baigiasi čia, šiame pasaulyje, ir kad nieko vertingesnio ieškoti kitur jau nebėra prasmės. Tuo tarpu krikščioniškajam religiniam menui rūpi visai nauji dalykai. Akimi ir ausimi užčiuopiamasis grožis čia reiškia ne pačio grožio tobulybę, o tik kito, aukštesnio ir žavingesnio, grožio simbolį.

Dvasios triumfas prieš medžiagą, transcendencijos primatas prieš nykstančius laukų fenomenus, nuolatinis išvargusios sielos artėjimas į naują idealistinį — sunkiai pasiekiamą, bet, pagal krikščioniškąją sampratą, visiškai realų — pasaulį, štai patys būdingiausi krikščioniškojo meno pirmavaizdžiai.

Tokiais pirmavaizdžiais stipriai gyveno pirmųjų amžių krikščionys. Tokius pirmavaizdžius turėjo didieji viduramžių religinio meno kūrėjai, ieškoję religiniame mene (tapyboje, architektūroje, muzikoje...) pakilios nuotaikos ir prasmingos - nuoširdžios žiūrovo įtaigos. Tokių pirmavaizdžių įsijautimų dalinai aptinkame ir porenėsansiniame mene, tada, kai šiek tiek atvėso antikinių formų adoracija ir menininkai vėl atsigrįžo nuo žmogaus kūno prie jo sielos. Deja, tokių pirmavaizdžių — tokio stipraus triumfo prieš medžiagą — beveik nerandame moderniniame religiniame mene. Pigus efektas, nervingas blaškymasis, išpūdžių gaudymas, fatališkas jutimas, kad visas vakarietiškos dvasios turinys jau išsemtas, bet vis dėlto spontaniškas noras išsunkti iš nesamo esama — štai moderninio religinio meno atributai.

Religinis menas yra plati sąvoka. Šios sąvokos amplitudė apima ne tik krikščioniškąjį meną, bet drauge ir visokius kitus religinius menus, buvusius ir senus.

Būdami Vakarų kultūros žmonės ir gyvendami 1500-2000 metų krikščioniškoje aplinkumoje, savajam vakarietiškam religiniam menui mes drąsiai duodame krikščioniškojo religinio meno vardą. Kartu betgi primename, kad krikšč. religinį meną (drauge ir bažnyt. religinį meną) jau nuo pat pirmųjų amžių labiausiai kultivavo ir nūn tebekultivuoja katalikybė. Rytų ortodoksiniis relig. menas per šimtmečius liko sustingęs savo tradicinėse formose ir labai mažą

tantizmas dėl žinomo "dievukų", "stabų" ir "sudievinų šventųjų" baimės bažnytinį meną (išskyrus architektūrą ir muziką) visiškai išgujo iš savo tarpo, tuo, aišku, gerokai pakirsdamas sparnus ir savajam religiniam menui. Užtat ką iki šiol sukūrė Vakarų religinis menas, tikrumoje (80-90%) sukūrė katalikybė. Išvadoje Vakarų religinį meną galime pavadinti ne kuo kitu, o tik katalikiškuoju religiniu menu.

2. Krikščioniškojo meno prasmė

Norėdamas sukelti žiūrovuose religinį jausmą, kiekvienas religinio meno kūrėjas turi pats būti besąlyginiai įsijautęs į savąją idėją. Jis turi tvirtai tikėti tuo, ką nori išreikšti. Kitu atveju jis liks šaltu ir tuščiu formalistu, fachmanu bei meistru. Jis vaikysis formų "tobulybės", bet niekad neužgriebs turinio. Jis liks imitatoriumi, nesugebančiu įsigilinti į esmę, bet kartojančiu tai, kas kitų padaryta.

Iš kitos vėl pusės, žiūrovas, veizėdamas į religinio meno objektą, turi taip pat jausti ne tik estetinį pasigėrėjimą (kuris, aišku, svarbus), kiek išgyventi menininko įformintą mintį. Ši mintis jį, žiūrovą, turi vesti Dievop. transcendencijai.

ANTANAS PEŠKYS
(TURRIDU)

KVIETIMAS

Maloniai kviečiame Tamstą, Tamstos šeimą, draugus, kaimynus bei pažįstamus atvykti į lietuvių paruoštą operą.

PIRMYN CHORAS

Vaidina
P. Mascagnio operą

CAVALLERIA RUSTICANA

Sekmadienį, 1956 m.
balandžio-April 22 d.

SOKOLU SALEJE

2337 So. Kedzie Ave.

Pradžią 4:30 val. po pietų

Diriguoja ir režisuoja
Kazys Steponavičius-Stephens

jon, žadinti jo jausmus ir kelti jo religines nuotaikas.

Su tokiomis mintimis artėjame mes prie religinės meno parodos, suruoštos 1956.III.11 Chicagoje. Artėjame, ieškodami joje dvasinės stiprybės, įsijautimo, pakilaus džiaugsmo ir religiniai estetinių išgyvenimų.

(Bus daugiau)

Kviečiame į tradicinį akademikų balių

Akademikų skautų PAVASARIO ŽIEDŲ BALIUS įvyksta bal. 7 d., Marine Ballroom, 4721 W. Madison St. Programoje S. Velbasio baletas, akademiškas Trio, premijuojamas rožių valsas ir kiti siurprizai. Šokiams, nuo 8:30 val. gros Br. Jonušo orkestras. Puikus bufetas ir gėrimai. Staliukai užsakomi tel.: BO 8-8319 arba HE 4-0166. Kviečiame atvykti vakariniais rūbais.

I Lietuva

galite pasiūsti akordeonus, laikrodžius, foto aparatus, rašomas ir siuvas masinas ir kitas vertingas prekes. Išsiuntimas greitas ir nebrangus. J. Karvelis, 3322 So. Halsted St., Chicago, Ill. Tel.: Yards 7-0677.

P. S. Čia pat tikrinama ir nustatoma tikras laikrodžio ėjimas — nemokamai. Kataloge, kuriame telpa 200 visokių lietuviškų plokštelių, įdainuotų Kipro Petrausko, Grigaitienės, Šabaniausko, Dolskio ir kitų. Taipogi lietuviškos gaidos, knygos, gintaro dirbiniai ir kiti lietuviško meno kūriniai. Katalogo kaina tik 90 centų. (Skelb.).

PROBLEMOSE PATARĖJA
Vedybų ir Biznio Reikaluose. Jeigu turite rūpesčių ir sunkumų, pasitarkite su manim—Griežtai konfidencialiai. Mokestis vidutiniškas. Susitarimui šaukite ANGELICA EDgewater 4-9385 arba LA 5-9642 4866 N. SHERIDAN ROAD

TAUPLYK SAUGIAI

Numesk rūpesčius - ilgiau gyvensi

Daugumas STANDARD FEDERAL taupytojų turto yra sudėta į United States Government Bonds ir Veteranų Paskolas, kurias Jungtinių Amerikos Valstybių įstaiga garantuoja 60%. Tas ir padaro STANDARD FEDERAL stipriausia taupymo įstaiga visoje Amerikoje.

Turtas virš \$57,000,000.00
Atsargos Fondas \$4,500,000.00

CHARTERED AND SUPERVISED BY THE
UNITED STATES GOVERNMENT
Member of Federal Savings & Loan Insurance Corporation.

JUSTIN MACKIEWICH, President

ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštad., nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais visai neatidaroma.

Standard Federal Savings

AND LOAN ASSOCIATION
OF CHICAGO

4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
(Archer Ave. at Sacramento)
PHONE: Virginia 7-1141

MOVING

APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS
IS TOLI IR ARTI
(Nauji dideli trokai - Naujausi kraustymo įrankiai)
(Ilgų metų patyrimas - Pigus ir sažiningas patarnavimas)

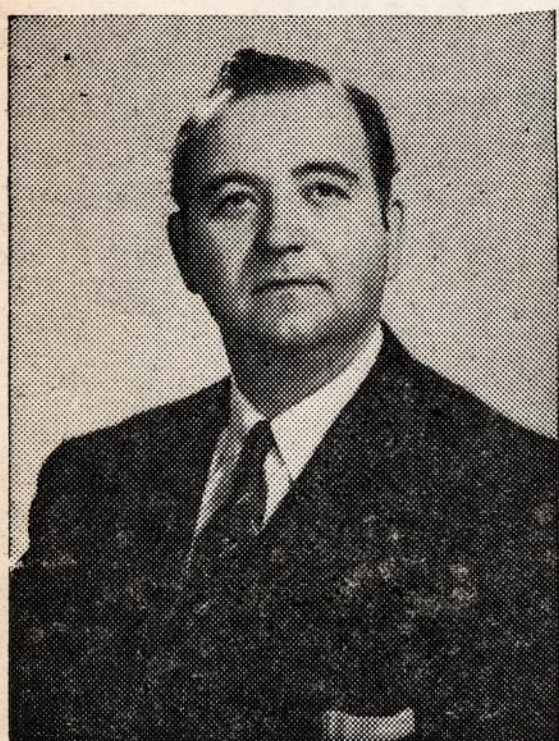
JUOZAS NAUJOKAITIS

2022 W. 69 St. Chicago 36, Ill. Tel. Wblbrook 5-9209

BUICK'AS

LIETUVISKAS

AUTOMOBILIS

Stasys Baranauskas

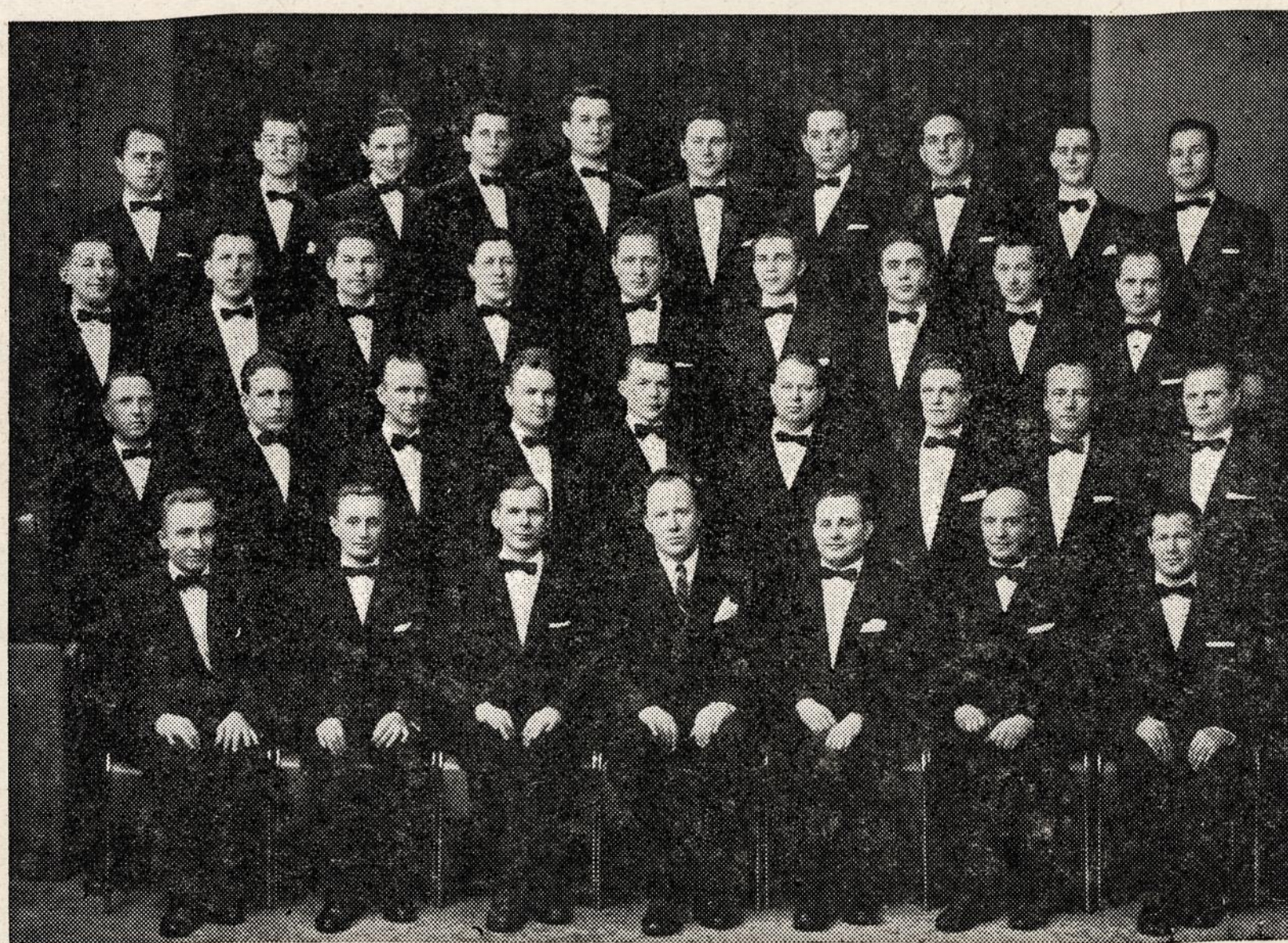
PAVASARINIS

A. Kučiūnas
akompanuoja

NAUJIENU dienraščio KONCERTAS

Sekm., balandžio 8 d., 1956

CHICAGOS LIETUVIŲ VYRŲ CHORAS

Programą atliks Chicago Lietuvos Vyrų Choras, vadovaujamas muziko V. Baltrušaičio ir solistas Stasys Baranauskas.

SOKOLŲ SALEJE

2337 SOUTH KEDZIE AVENUE

Po koncerto bus šokiai, bufetas ir užkandžiai.

Pradžia 3:30 P. M.